

ହେସଟେଳ

(ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନର ସମନ୍ଵିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ)

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାକୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ହସଖେଳ

(ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ :

ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
 ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ରଥ
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ

ସମୀକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ :

ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
 ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
 ଶ୍ରୀ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ସଂଯୋଜନା:

ଡ. ପ୍ରୀତିଲତା ଜେନା
 ଡ. ତିଳୋରମା ସେନାପତି
 ଡ. ସବିତା ସାହୁ

ପ୍ରକାଶକ:

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ
 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ ବର୍ଷ : ୨୦୧୦

୨୦୧୯

ପ୍ରତ୍ୱର୍ତ୍ତି :

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
 ଓ
 ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଦ୍ରଣ :

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜଗତମାତାଙ୍କର ଚରଣରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ମୁଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଭେଟି
ଦେଉଥାଇ, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ
କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ଓ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହେଉଛି । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
ମୂଲ୍ୟବାନ ଭେଟି ମୁଁ ଯେ ଜଗତ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଥୋଇପାରିବି, ତାହା ମୋର
ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିରେ ରହିଛି ମୋର ସମଗ୍ର ରଚନାତ୍ମକ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କରିବାର ଚାବିକାଠି । ଯେଉଁ ନୂଆ ଦୁନିଆ
ପାଇଁ ମୁଁ ଛଟପଟ ହେଉଛି, ତାହା ଏହିଥିରୁ ହିଁ ଉଭବ ହୋଇପାରିବ ।
ଏହା ମୋର ଅତିମ ଅଭିଲାଷ କହିଲେ ଚଲେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

ଆମ ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହ

“ଜନ-ଶଣ-ମନ୍ଦ-ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାର୍ଯ୍ୟ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଚାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍ତଳ ବଙ୍ଗ
ବିଷ୍ଣୁ-ହିମାଚଳ-ସମୁନା ଗଙ୍ଗା
ଉତ୍ତଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
ଜନଶଣ-ମଙ୍ଗଳ ଦାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ ଭାର୍ଯ୍ୟ ବିଧାତା,
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।”

ଆমେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚ, ଟ, ମ, ର, ଗ, ଙ,
କ, ନ, ପ, ଆ, ଠ, ବ, ଲ, ଲୁ, ଅ, ଖ, ଛ,
ଶ, ତ, ଦ, ଜ, ଡ, ତ୍ର, ଧ, ଶୀ, ଷ୍ଟ, ସ୍ବ, ହ,
ଇ, ଉ, ଘ, ଭ, ଯ, ଯୁ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଏହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ
ଅ, ଆ, ଇ, ଉ, କ, ଖ, ଗ, ଘ, ଚ, ଛ, ଜ,
ଙ୍ଗ, ଟ, ଠ, ଡ, ଶ, ତ, ଥ, ଦ, ଧ, ନ,
ପ, ବ, ଭ, ମ, ଯ, ଯୁ, ର, ଲ, ଲୁ, ଶୀ, ଷ୍ଟ,
ସ୍ବ, ହ କ୍ରମରେ ରହନ୍ତି ।

ସୂଚୀପତ୍ର

ପାଠ ନଂ.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧୪.	ମନ ବଦଳିଲା	୯୭
୧୫.	ଶଙ୍ଖୀବିଲେଇର ଶଙ୍ଖା	୧୦୩
୧୬.	ନଈବଢ଼ି	୧୧୨
୧୭.	ନେଉଲର ଘରତୋଳା	୧୧୯
୧୮.	ବରଷା	୧୨୪
୧୯.	ହନୁର କଦଳୀଖିଆ	୧୩୨
୨୦.	ମୂର୍ଖିକରାଜା	୧୩୯
୨୧.	ପଳା ପଳା, ପୃଥ୍ବୀ ପାଟିଲା	୧୪୪
୨୨.	ଡିକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା	୧୪୦
୨୩.	କାଞ୍ଚନର ପାଞ୍ଚକଥା	୧୪୭
୨୪.	ଏଡ୍ରେ ଏଡ୍ରେ ବଡ଼	୧୪୪
୨୫.	ଖଞ୍ଚଣି ବାଜାର ମଜା	୧୭୦
୨୬.	ଡଣ୍ଡିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଠା	୧୭୭
୨୭.	ଝିଅ ହେବ ତ ଏମିତି	୧୮୩
୨୮.	ରତ୍ନାକରର ଜନ୍ମଦିନ	୧୯୦

ମନ ବଦଳିଲା

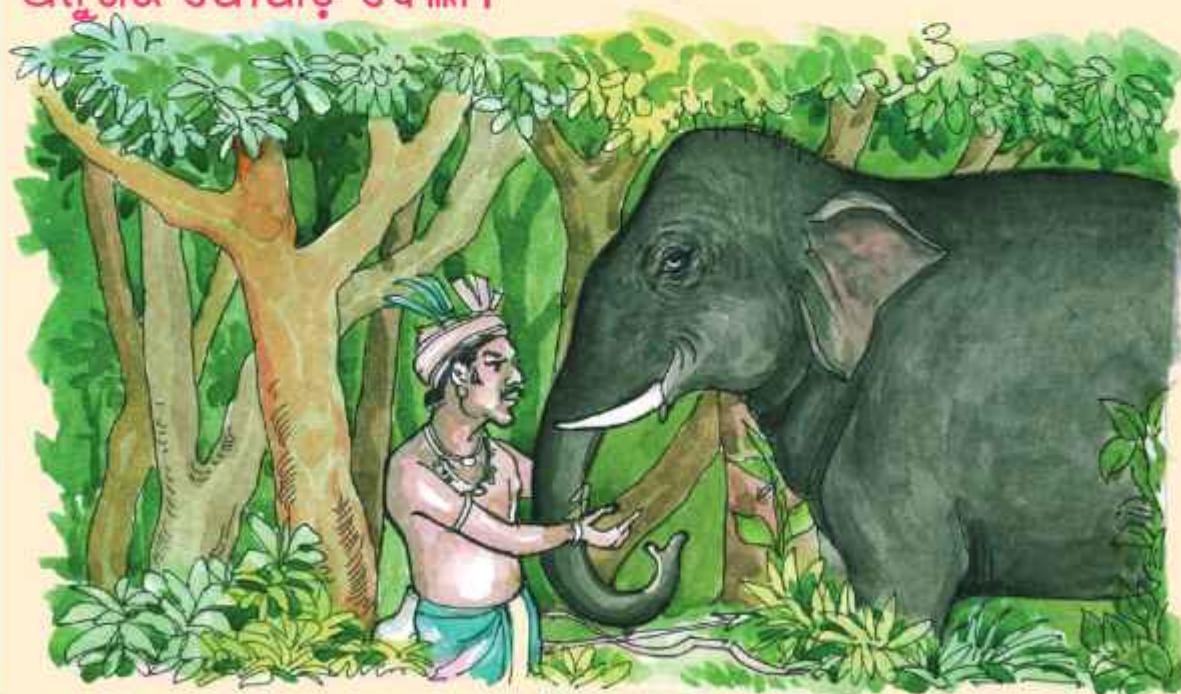

ଫଗୁଣ ମାସ । ଭାରି ଖରା । ଫୁଲ, ଫଳ ଭରା ବଣ ।
 ଶିକାରୀଟିଏ ଧନୁଶର ଧରି ବଣକୁ ପଶିଲା । ବୁଲିବୁଲି ଥକି
 ପଡ଼ିଲା । ଶିକାରୀଟିଏ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତାକୁ ଭାରି ଶୋଷ
 ହେଲା । ଦେହ ହାତ ଥରଥର ହେଲା । କଇଥିଗଛ ତଳେ
 କଚାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଶିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଖି ହାତୀ ମନରେ ଦଯା ଆସିଲା । ପାଣି ଆଣି
ତା' ଦେହଯାକ ପିଚିକାରୀ କଲା । ଶିକାରୀ ଚେତା ଫେରି ପାଇଲା ।
ହାତୀ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ହାତୀଙ୍କୁ ଦେଖି ତା'ର ମନ ବଦଳି ଗଲା । ସେ
ଧନୁଶର ପୋପାଡ଼ି ଦେଲା ।

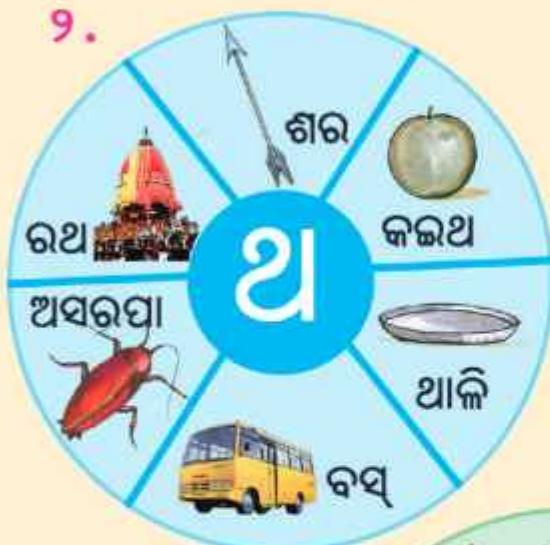

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ କହିବା ।

- କ) ଶିକ୍ଷାରୀର ଦେହହାତ କ'ଣ ହେଲା ?
- ଖ) ସେ କେଉଁ ଗଛମୂଳେ ପଡ଼ିଗଲା ?
- ଗ) ଶିକ୍ଷାରୀ କାହିଁକି ଧନୁଶର ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା ?

୨.

ଉପର ଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ କେଉଁକେଉଁ ଶବ୍ଦରେ
ଅଛି, ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୩. ଆସ ସଜାଡ଼ି କହିବା ।

ଥଇକ, ଲପଂସ, ଲପ, ରଶ, ଥର, ଲିଆ

୪. କ) ବଣ ନ ଥିଲେ ଆମର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହୁଅଛା ?

ଖ) ତୁମ ଘରପାଖରେ କି କି ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଗଛ ଆଛି ?

୫. କ) ଖାଲି ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ।

୭ ଟି

- ୧ ଟି

= ୬ ଟି କମଳା

୪ ଟି

- ୧ ଟି

= ୩ ଟି ଆତ

୩ ଟି

- ୧ ଟି

= ୨ ଟି କଲମ

ଘ) ଛବି କରି ଦେଖିବା ।

୮ ଟି
ପେନ୍ସିଲ

- ୧ ଟି

ପେନ୍ସିଲ

= ୭ ଟି
ପେନ୍ସିଲ

୭.

୯ ଜଣ		-	
୮ ଜଣ		-	
୭ ଜଣ		-	
୬ ଜଣ		-	
୫ ଜଣ		-	
୪ ଜଣ		-	
୩ ଜଣ		-	
୨ ଜଣ		-	
୧ ଜଣ		-	
୧ ଜଣ		= ୦ ଶୂନ୍ୟ ପିଲା	

କେମିତି ଲେଖିବା-

୯ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧ ଜଣ ଗଲା ପରେ ରହିଲେ ୮ ଜଣ ।

୯ ଜଣ - ୧ ଜଣ = ୮ ଜଣ

ସେହିପରି, ୮ ଜଣ - ୧ ଜଣ = ୭ ଜଣ

୩. ଏହିପରି ଲେଖିବା ।

୮. କ) ଯଦି ଗୋଟିଏ ହାତୀଛୁଆ ତୁମ ଘରକୁ ଆସେ, ତୁମେ
କ'ଣ କରିବ ?

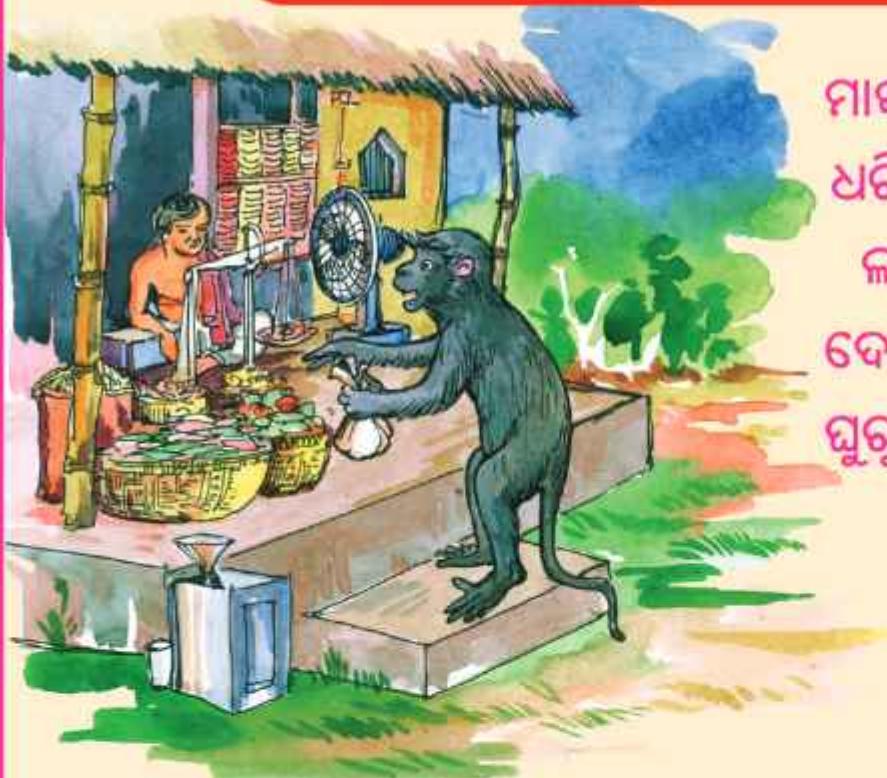
ଖ) ଖଡ଼ିକାରେ ଧନୁଶର ତିଆରି କରି ଆଣି ଦେଖାଆ ।

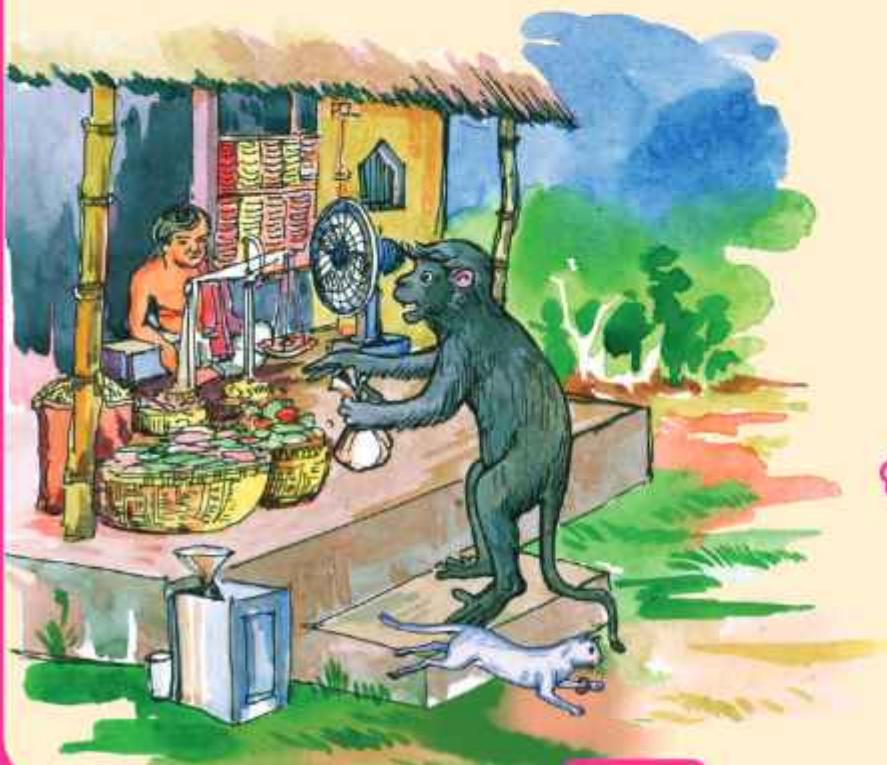
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ଗପଟିକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ କହିବେ । କହିଲାବେଳେ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ଛୋଟଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ (କ) ଓ (ଖ) ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲାଙ୍କୁ କହିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ । ଘର ପାଖରେ ଥିବା ଫଳ, ଫୁଲ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ନିହାତି କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ବହିକାମ ସହ ବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ବିଯୋଗ କାମ ଶ୍ରେଣୀରେ କରାଯିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଲେଖିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଏହି ସମୟରେ ସିଲଟ, କଳାପଟା ଓ ଚଟାଣରେ ସଂଖ୍ୟା ବିଯୋଗ ଉପରେ କାମ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ର ଅକ୍ଷର ଲିଖନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ସିଲଟ, କଳାପଟା ଓ କାନ୍ଦୁକଳାପଟାରେ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟନ ୧୯ଟି ପିରିଆଡ଼ି ଲାଗିବ । ଏହି ପାଠରେ ଶ, ଥ, ଫ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ, ପଠନ ଓ ଲିଖନ, ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା, ୯ ମଧ୍ୟରେ ବିଯୋଗ, ୧ ର କ୍ରମିକ ବିଯୋଗ ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ଶୂନ୍ୟ ‘୦’ର ଧାରଣା, ସୃଜନାମ୍ବକ ଚିତ୍ରନ ଓ ହସ୍ତକର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଧାରଣା ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶଙ୍ଖୀବିଲେଇର ଶଙ୍ଖା

ମାଙ୍କଡ଼ ଚଙ୍ଗାପୁଡ଼ିଆଟି
ଧରି ବଜାର ଗଲା ।
ଲଙ୍କା କିଣିଲା ।
ଦୋକାନରେ ପଞ୍ଜା
ପୁରୁଥିଲା ।

ଏତିକିବେଳେ
ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇ,
ଛପିଛପି
ପଟେ ଶଙ୍ଖା ନେଇ
ପଳେଇଲା ।

ମାଙ୍ଗଡ଼ ଶଙ୍ଖୀରକାମ
 ଦେଖିଲା ।
 ବାଉଳାରେ ନାଲିଲଙ୍କାଟି
 ଚୋବାଇଦେଲା ।
 ଲଙ୍କା ଖାଇ ମାଙ୍ଗଡ଼ର
 ମୁହଁ ବଙ୍କା..... !

ଶଙ୍ଖୀବିଲେଇ ମାଙ୍ଗଡ଼ର ବଙ୍କାମୁହଁ ଦେଖି ଫେଁ କିନା
 ହସିଦେଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧.କ) ଚିତ୍ର ମଛିରେ ଥିବା ‘ଙ୍ଗ’ ଅକ୍ଷରକୁ ତା’ ଚାରିପଟେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ‘ଙ୍ଗ’ ଅକ୍ଷର ସହିତ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ଖ) ଶଙ୍ଖ ମଛିରେ ଥିବା ‘ଙ୍ଗ’ ଅକ୍ଷରକୁ ଚାରିପଟେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ‘ଙ୍ଗ’ ସହିତ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୭. ଖାଲିଘରେ ଭାବି ଲେଖିବା, ଯେପରି-

ଶ୍ଵିଙ୍କ	ଅଙ୍କ					
---------	------	--	--	--	--	--

୮. ପାଠରେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ‘ଙ୍କ’ ଓ ‘ଞ୍ଜ’ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଲେଖିବା ।

୯. ଆସ କେତୋଟି ମୂଦ୍ରାକୁ ଜାଣିବା ।

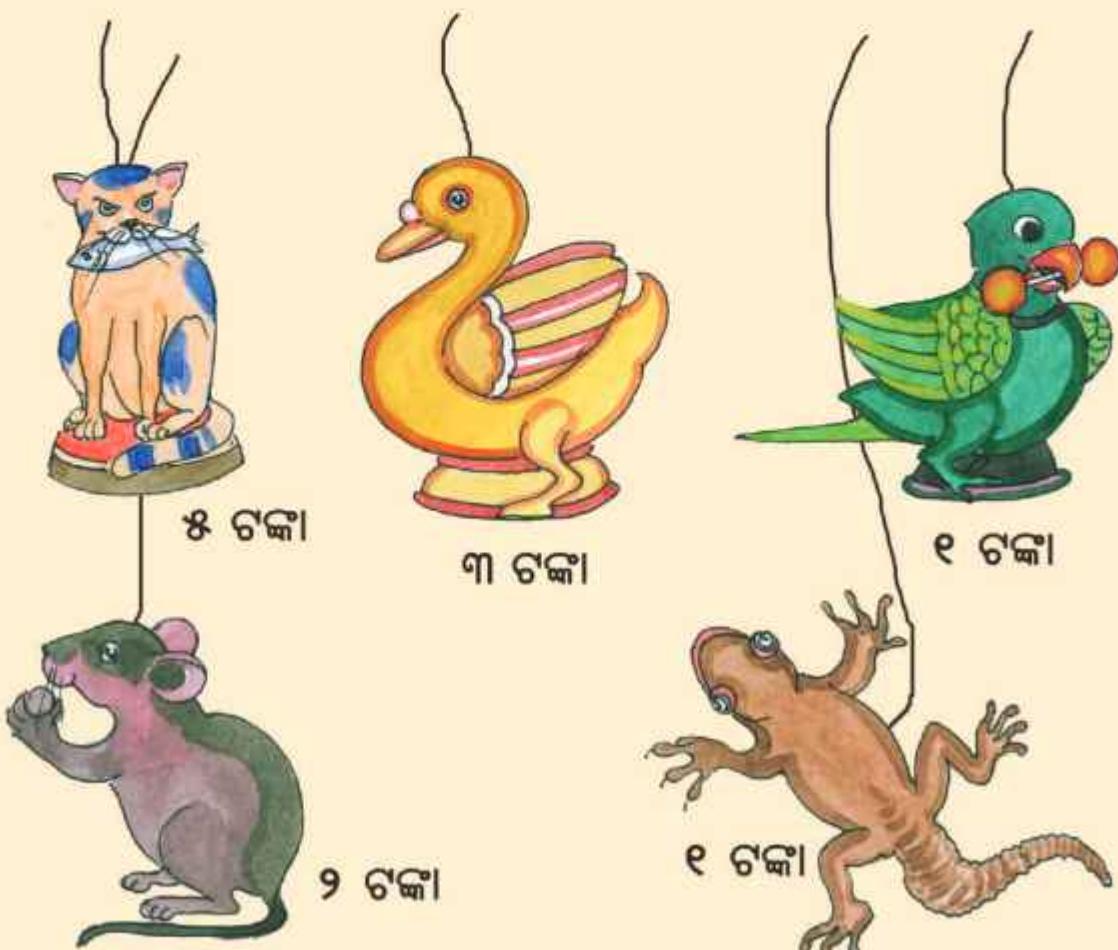

୪. ସମାନ ପରିମାଣର ମୁଦ୍ରାରୁ ନୋଟ୍‌କୁ ଗାରଣ୍ଟିବା ।

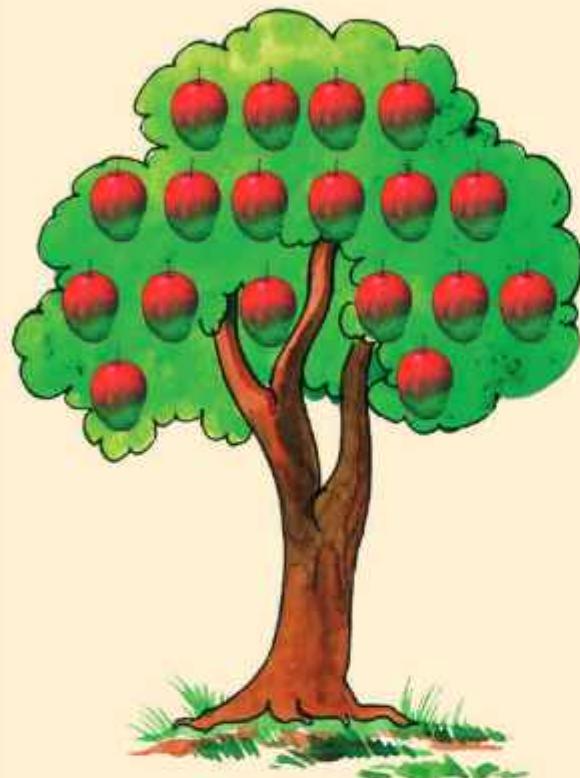

୭. ଆସ ଖେଳଣା କିଣିବା ।

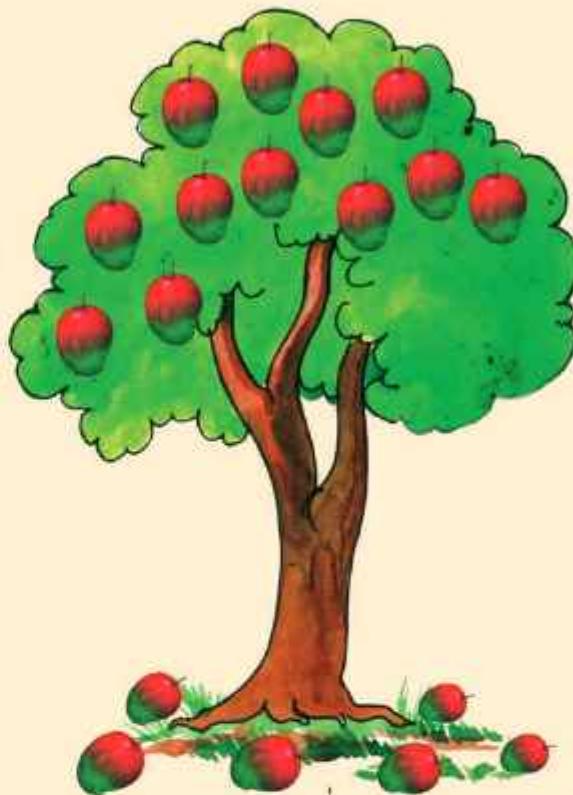
- କ) କେତେ ଟଙ୍କାରେ ବିଲେଇ ମିଳିବ ?
- ଘ) ନା ଟଙ୍କାରେ କ'ଣ ମିଳିବ ?
- ଗ) କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ବିଲେଇ ଓ ହଂସର ଖେଳଣା କିଣିପାରିବ ?
- ଘ) ଶୁଆ ଓ ହଂସ କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
- ଡ) ମୂଷା ଓ ଝିଟିପିଟିର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?
- ଚ) ବିଲେଇ ଓ ମୂଷା ଖେଳଣା କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?

୭. କିଏ କମ୍, କିଏ ବେଶି ଜାଣିବା ।

ପ୍ରଥମ

ଦୂତୀୟ

କ) ପ୍ରଥମ ଗଛରେ ଥିବା ଆମ – ଦୂତୀୟ ଗଛରେ ଥିବା ଆମ

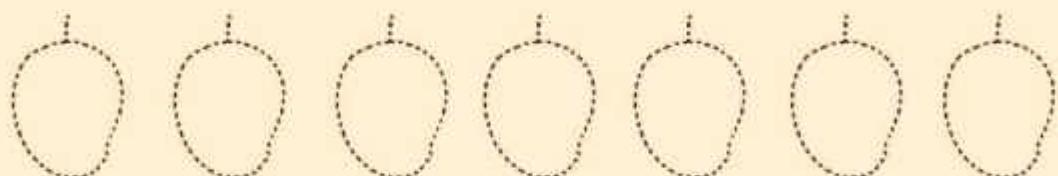
$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି ଆମ ।}$$

ଖ) ଦୂତୀୟ ଗଛରେ ଥିବା ଆମ – ଗଛ ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ଆମ

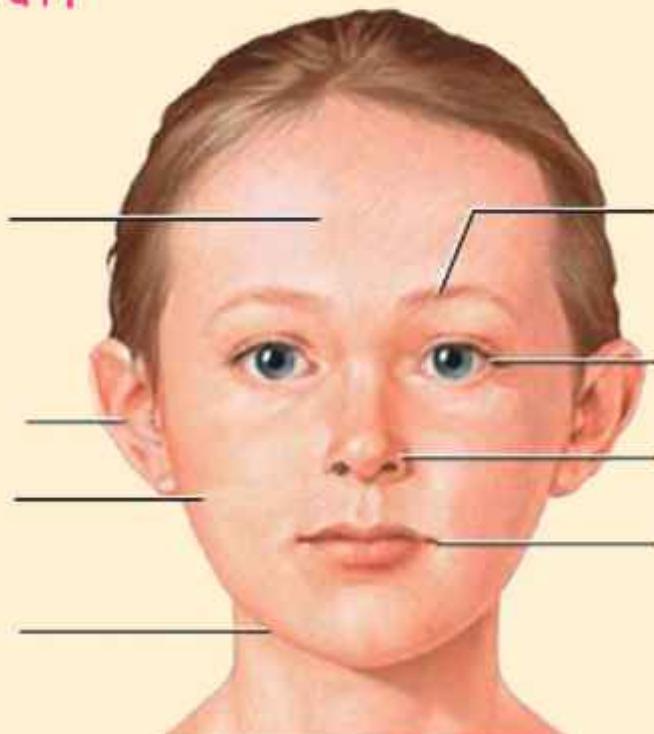
$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି ଆମ ।}$$

ଗ)	୯	-	୫	=	
ଘ)	୧୪	-	୮	=	
ଡ)	୧୭	-	୭	=	

୮. ଆମକୁ ରଙ୍ଗ କରିବା ।

୯. ତଳେ ଗାର ଦିଆଯାଇଥିବା ମୁହଁର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ନାମ ଲେଖିବା ।

୧୦. ଆସ ଲେଖିବା ।

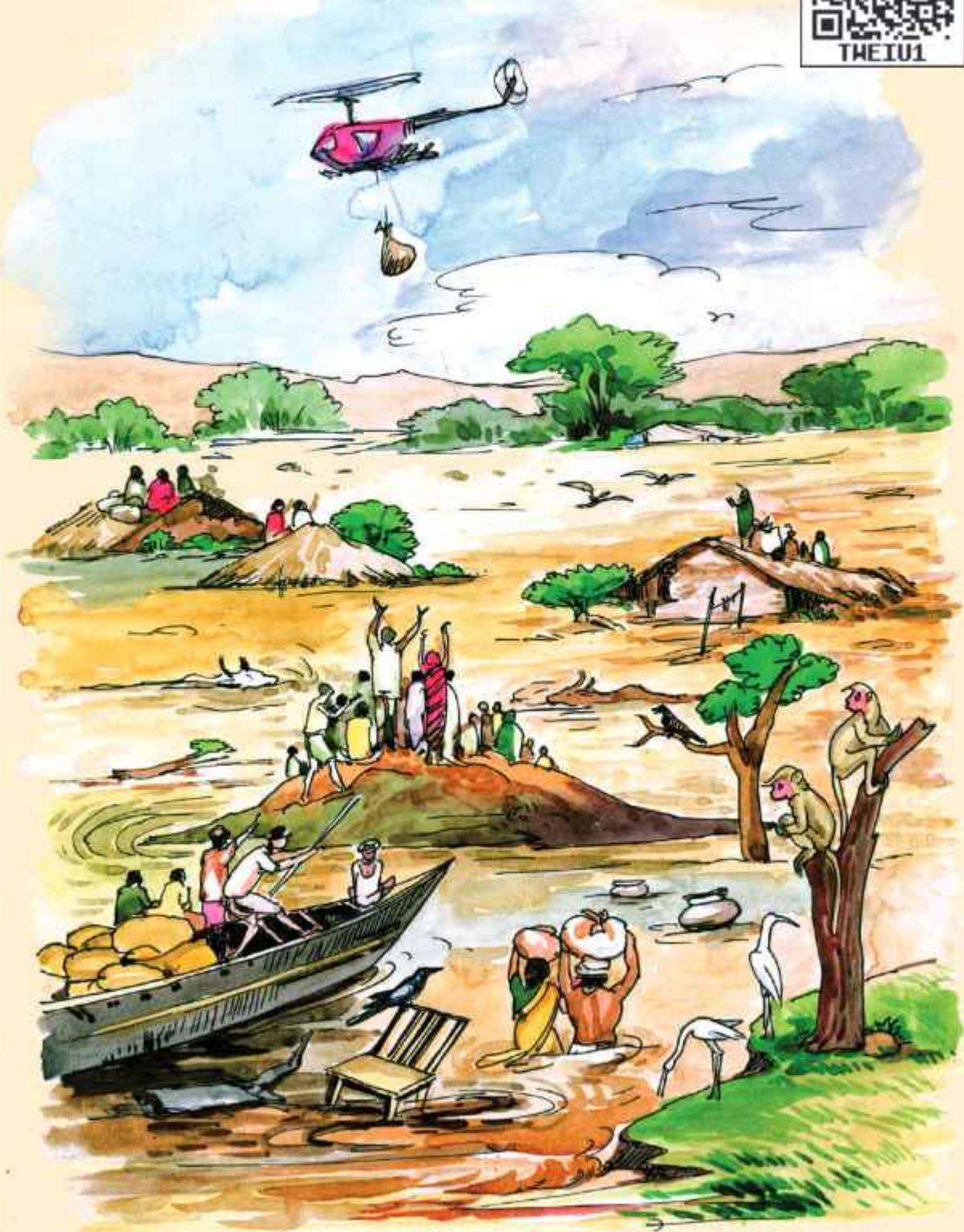
କ୍ଳୀ କ୍ଳୀ

ଙ୍ଗୀ ଙ୍ଗୀ

ଶିଷ୍ଟକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଗପଟିକୁ ୨/୩ ଥର ପଡ଼ିବେ । ସେଥିରୁ ପୂରାଧାଡ଼ି, ଅଧାଧାଡ଼ି, ଶବ୍ଦକୁମରେ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।
- ଙ୍କ, ଙ୍ଝ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରିବେ, ପଡ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ । ଙ୍କ, ଙ୍ଝ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ ।
- ପ୍ରଚଳିତ ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ୍ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ପରିଚିତ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୫, ୬, ୭ ଭଲି ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୮ ଭଲି ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ରର ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୨ ପିରିଅଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ‘ଙ୍କ’ , ‘ଙ୍ଝ’ ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା, ମୁଦ୍ରା ପରିଚୟ, ନୋଟ୍ ପରିଚୟ, ମୁଦ୍ରା ତୁଳନା, ମୁଦ୍ରାରେ ୫ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ, ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ବିଯୋଗ ଓ ବାହ୍ୟଅଙ୍ଗର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶରନାମ ଜାଣିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଈବଡ଼ି

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ କହିବା ।

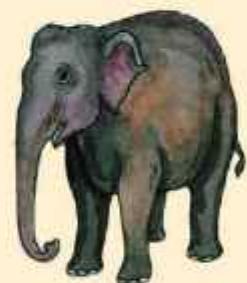
- (କ) ପାଠର ଛବିରେ କ'ଣ ସବୁ ଦେଖୁଛ ?
- (ଖ) ଛବିରେ କେଉଁ ସବୁ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଛ ?
- (ଗ) ଛବିରେ କେଉଁ ସବୁ ପକ୍ଷୀମାନେ ଅଛନ୍ତି ?
- (ଘ) ଡଜାରେ କ'ଣ କରାଯାଉଛି ?
- (ଡ) ଲୋକମାନେ କେଉଁଠାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି ?

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଶୁମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେଉଁମାନେ ଘରେ
ଓ କେଉଁମାନେ ବଣରେ ରହନ୍ତି, ଗାରଦେଇ ଯୋଡ଼ିବା ।

၃. ତଳେଥିବା ପଶୁମାନଙ୍କ ଭିଡ଼ରୁ କେଉଁମାନେ ଡିଆଁଡେଇଁ କରନ୍ତି
ଓ କେଉଁମାନେ ଡିଆଁଡେଇଁ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଲେଖିବା ।

ଡିଆଁଡେଇଁ କରନ୍ତି	ଡିଆଁଡେଇଁ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ

୪. ପକ୍ଷୀମାନେ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି ?

୪. * ନଈବଡ଼ି ଛବିରେ ଘରର କି କି ଜିନିଷ ଭାସୁଦ୍ଧି, ଦେଖି କହିବା ।
- * ଆମ ଘରେ କ'ଣ ସବୁ ଜିନିଷ ଅଛି, ଆସ ମନେପକାଇ କହିବା ।
- * ଆମ ଘରେଥିବା ଜିନିଷ ଭିତରୁ ନଈବଡ଼ି ହେଲେ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଭାସିବ କହିବା ।
- * ତଳ ଛବିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କେଉଁଥରୁ ତିଆରି ଦେଖି କହିବା ।

* ତଳେ ଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ଯାହା କଇଁଚିରେ କଟାଯାଏ ତାକୁ ଏବଂ ଯାହା ଛୁରୀରେ କଟାଯାଏ ତାକୁ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ।

୭. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

ନଈ ଆଇ ଗାଇ ମାଇ ଇଷ ଧାଇ

୮. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ‘ଇ’ ଅଛି ତାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

ଇଟା ଖଟା ଇଷ ଆଇ ନଈ ରାଇ
ମାଇ ଛାଇ ଖଇ କାଇ ଧାଇ ନାଇ

୯. କ) ପାଠର ଛବିରେ ଲୋକମାନେ କାହିଁକି ଚାଳ ଉପରେ ବସିଛନ୍ତି କହ ।

ଖ) ପାଠରେଥୁବା ଛବିରେ ଯେଉଁ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକ ଉଜା ତା
ଚାରିପଟେ ‘○’ ବୁଲାଇବା ।

ଘ) ଛବିରେ ଥିବା ଖାଲୁଆ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକୁ ‘ ’ ଭିତରେ
ରଖିବା ।

୯. ପାଠରେ ଥିବା ଛବିଗୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିବା ଛବିଟିକୁ ଆସ
ଅଙ୍କନ କରିବା ।

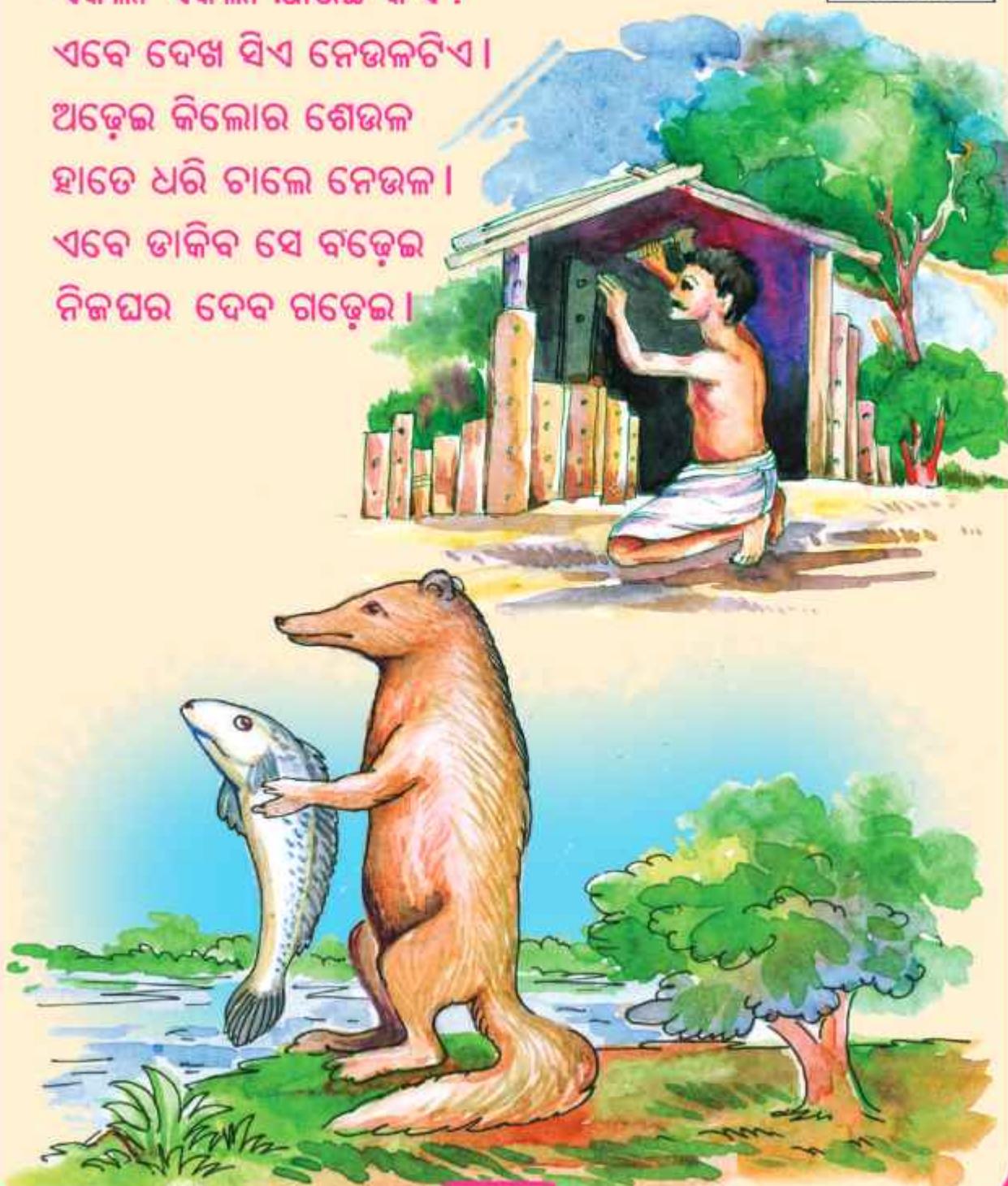
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ଶିକ୍ଷକ ଚିତ୍ର ପଠନ କରାଇବେ । ଚିତ୍ର ଉପରେ ଆଲୋଚନା କଲାବେଳେ ଏହା କେଉଁ ସମୟର ଛବି, କ'ଣସବୁ ଦେଖୁଛି, କେଉଁମାନେ ନଈବଢ଼ିରେ ଭାସିଯାଉଛନ୍ତି, ଲୋକମାନେ କେଉଁଠି ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ କିପରି ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଉଛନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ନଈବଢ଼ି ପରି ଆଉ କେଉଁପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲୋକେ ଅସୁବିଧା ଭୋଗନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଚିତ୍ର ପଠନ ସମୟରେ ନିଜ ଘର, ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ବସ୍ତୁ, ଘରର ଆସବାବପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୨ରେ ଅଧିକ ପଶୁମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ତଥା ସେମାନେ ଘରେ ବା ବଣରେ ରହନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ରେ ପକ୍ଷୀମାନେ କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି ଆଲୋଚନାବେଳେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ପକ୍ଷୀର ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ର ମାନ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଯେତିକି ଜିନିଷ ଦିଆଯାଇଛି ତା'ଠାରୁ ଅଧିକା ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଏହି ପାଠ ପାଇଁ ଅନ୍ୟନ୍ତ ୧୪ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିଛି । ଏହି ପାଠରେ ଛି ର ପଠନ ଓ ଲିଖନ, ସ୍ଥାନୀୟ ଭୂମିରୂପ, ଘରର ଆସବାବପତ୍ର ଉପରେ ଆଲୋଚନା, ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ, କେଉଁ ଜିନିଷ କେଉଁଥିରେ କଟାଯିବ ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନେଉଳର ଘର ତୋଳା

ଏକଲା ଏକଲା ଯାଉଛି କିଏ ?
 ଏବେ ଦେଖ ସିଏ ନେଉଳଟିଏ ।
 ଅଢ଼ୁଳ କିଲୋର ଶେଉଳ
 ହାତେ ଧରି ଚାଲେ ନେଉଳ ।
 ଏବେ ଡାକିବ ସେ ବଢ଼ୁଳ
 ନିଜଘର ଦେବ ଗଢ଼ୁଳ ।

ଅଭ୍ୟାସ

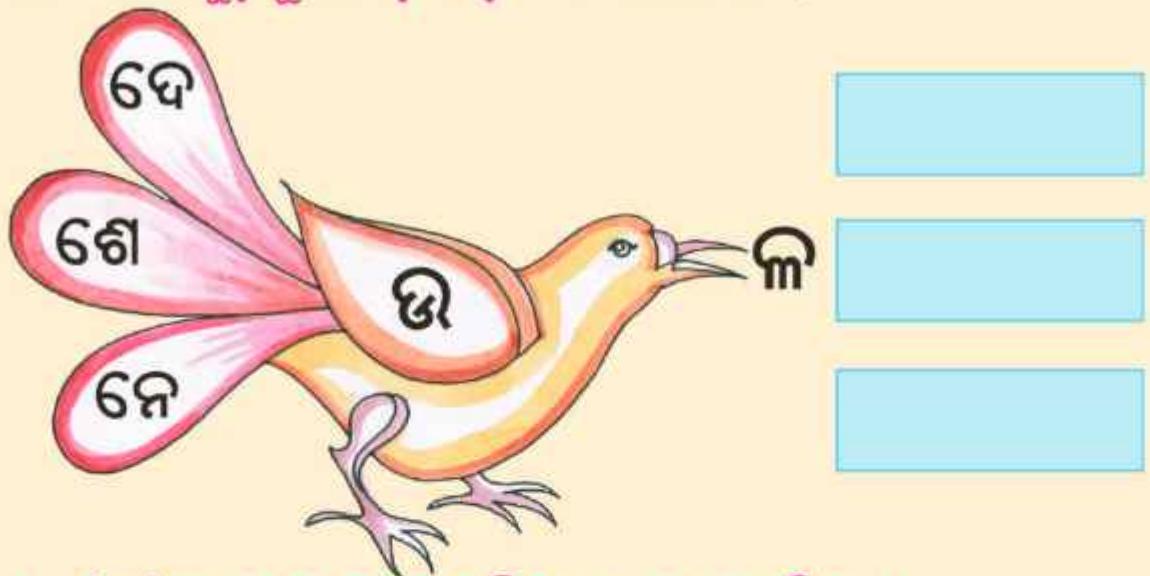
୧. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

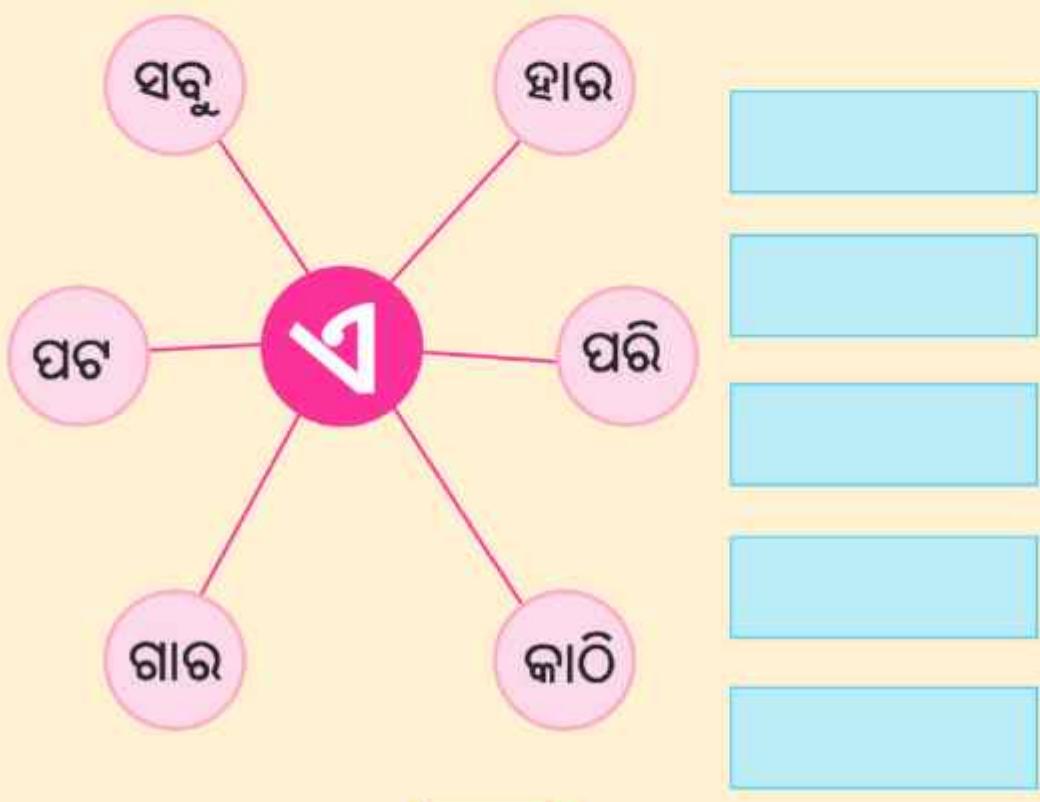
୨. ଛବି ଦେଖି ଖାଲିଘରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷର ଓ ମାତ୍ରାକୁ ଲେଖିବା ।

କ)	୧	_କ	୧୧	_ଗାର
ଖ)		ବି_ଲଇ		ବ_ଡ଼ଇ
ଘ)		ଚ_ଡ଼ଇ		_ଠେକୁଆ

୩. ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ି ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

୪. ‘ଏ’ ଅକ୍ଷରକୁ ନେଇ ପଡ଼ିବା ଓ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।
ଯେପରି, ଏ-ସବୁ = ଏସବୁ

୪. ସମ୍ରକ୍ଷ ଥିବା ଛବି ଓ ଶବ୍ଦକୁ ଯୋଡ଼ିବା । ଏହାପରେ ସମ୍ରକ୍ଷିତ ଛବି
ଓ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟଟିଏ କହିବା ।

ମାଟି

ସୁନା

କାଠ

ଲୁହା

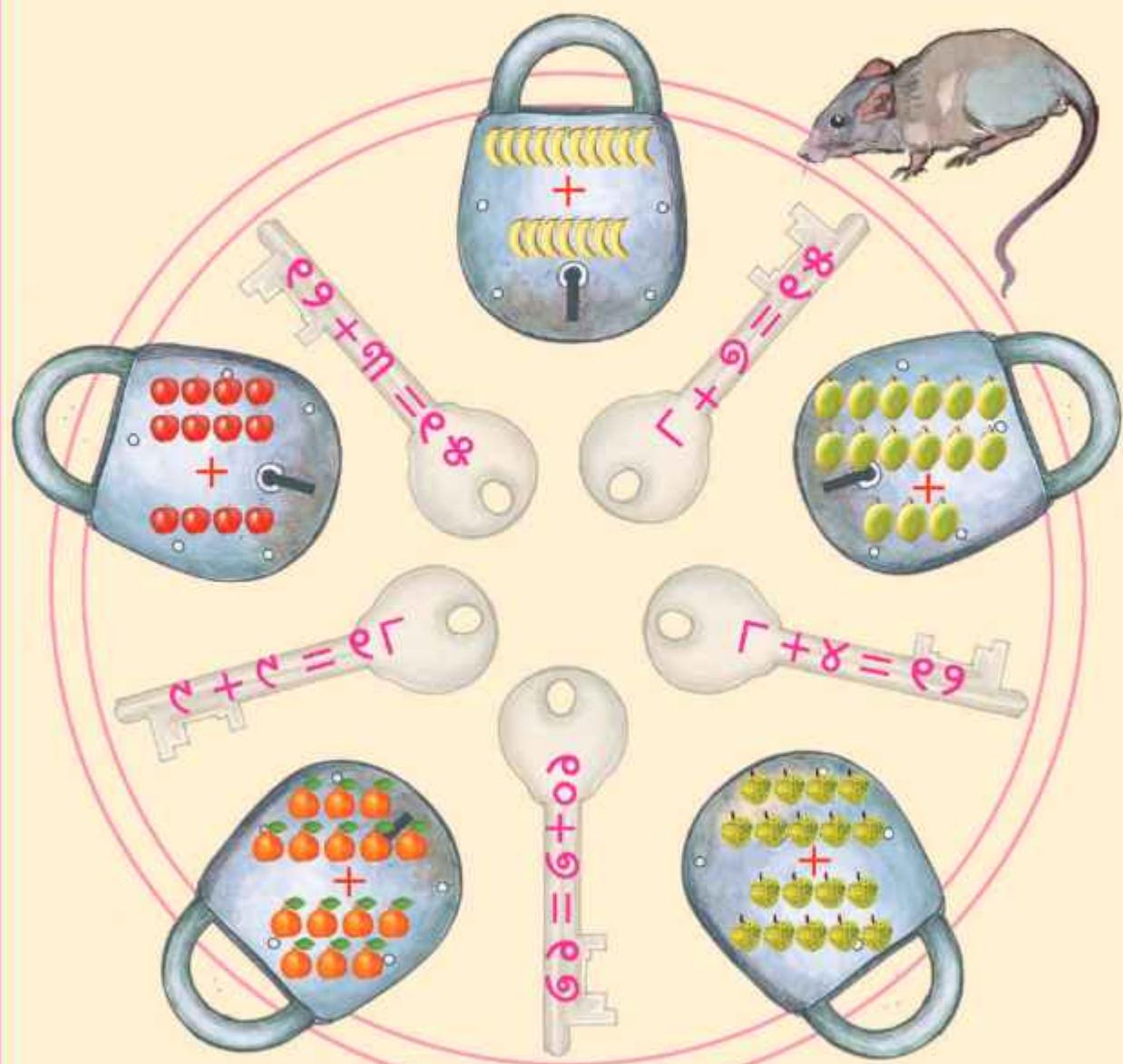
କାଗଜ

ବାଉଁଶ

୭. ମୂଷା କେଉଁ ଚାବିରେ କେଉଁ ତାଳା ଖୋଲିବ, ଗାର ଦେଇ
ଯୋଡ଼ିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ପାଠଟି ପୂର୍ବଗାତ ପରି ୨/୩ ଥର ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ାଯିବ ।
ପୂର୍ବପରି ‘ଏ’ ଅକ୍ଷର ଓ ‘ଏ’ କାର ମାତ୍ରା ଚିହ୍ନିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୪ ଓ ୫ ଭଲି ଅନ୍ୟକାମ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ‘ଏ’ ଓ ‘ଏ’କାର ଶବ୍ଦପାଇଁ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ଦିଆଯିବ ।
- ୨୦ ପିରିଅଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ‘ଏ’ ଓ ‘ଏ’କାର ମାତ୍ରା ଚିହ୍ନଟକରି ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା, ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ହେବାଉଳି ଯୋଗକରିବା, କେଉଁଥିରୁ କ’ଣ ତିଆରି ହୁଏ ଜାଣିବା ଦକ୍ଷତା ବିକାଶହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବରଷା

ଅନେକ ଦିନଧରି ବରଷା ହୋଇନଥାଏ । ନଈ, ନାଲ,
ପୋଖରୀ ଓ ଗାଡ଼ିଆରପାଣି ଶୁଣି ଯାଇଥାଏ । ୩୦କୁଆ, କୋଇଲି,
କପୋତ, ବେଙ୍ଗ, ବେଙ୍ଗୁଲୀ, କପୋତୀ, କୁକୁର, କାଉ, ଓଧ ଓ
କୋକିଶିଆଳ ପାଣିପାଇଁ କଲବଳ ହେଲେ । ଶୋଷରେ ୩୦, ପାଟି
ଶୁଣି ଯାଉଥାଏ । ଆତ୍ମରହୋଇ ମେଘକୁ ପାଣି ମାଗିଲେ ।

ଗାଇଲେ...

କାଉ ଡାକିଲା କାଆ କାଆ,

ବରଷା ରାଣୀ ଆ ଆ ।

ହୁକେ ହୋ ବିଲୁଆ ନନା,

ବରଷା ରାଣୀ ତୁ ଆମକୁ ଅନା ।

ଶେଷରେ ଡାକିଲା ବେଙ୍ଗୁଲୀ ରାଣୀ,

ମେଘରୁ ଝରିଲା ବରଷା ପାଣି ।

ଅଭ୍ୟାସ

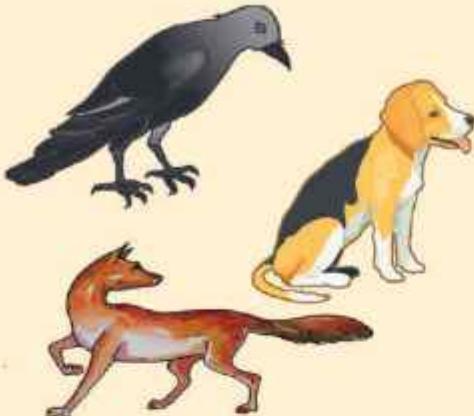
୧. ‘ଓ’ ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ‘ଓ’ରୁ ଗାର ଟାଣିବା ।
 ‘ଓ’ ଭଳି ଉତ୍ତାରଣ ହେଉଥିବା ଶବ୍ଦ ତଳେ ଗାର ଟାଣିବା ।

୨. ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘ଓ’ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗାର ଟାଣି ‘ଏ’ ଯୁକ୍ତ
 ଶବ୍ଦ ସହ ଯୋଡ଼ିବା ।

୩. ଚିତ୍ରସହ ବାକ୍ୟ ଯୋଡ଼ି କହିବା ।

ତୋ ତୋ କରେ ।

କା କା କରେ ।

ହୁକେ ହୋ କରେ ।

୪. କ) ଆଗେ କିଏ ବରଷାକୁ ଡାକିଲା ?

ଘ) ଶେଷରେ କିଏ ଡାକିଲା ?

ଗ) ମଞ୍ଜିରେ କିଏ ବରଷାକୁ ଡାକିଲା ?

୫. ଆସ କହିବା ।

ବିଲେଇନାନୀର ବାହାଘରପାଇଁ ବାଘ, ଶୃଗାଳ, ହାତୀ,
କୁକୁର, ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷା, ଶୁଆ, ପାରା ଓ କୁଆ ବାହାରିଲେ ।

ଏବେ କହ— ଯଦି ପ୍ରଥମେ ହାତୀ ରହିବ ଓ ସବାଶେଷରେ
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା ରହିବ, ତେବେ ହାତୀ ପରେ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ
କିଏ ସବୁ ରହିବେ ?

୭. ଛବି ଦେଖି ଜହିବା ।

- (କ) ପ୍ରଥମେ କିଏ ଅଛି ?
- (ଖ) ଶେଷରେ କିଏ ଅଛି ?
- (ଗ) ମଞ୍ଚରେ କେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ?
- (ଘ) କାହାର ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ କିଏ ଅଛି ?
- (ଡ) ହାତୀ ଓ ଶୁଗାଳ ମଞ୍ଚରେ କିଏ ଅଛି ?
- (ଚ) କୁକୁର ଓ କାଉ ମଞ୍ଚରେ କିଏ ଅଛି ?

୮. ପୂର୍ବ ଓ ପର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଖାଲି ଘରେ ଲେଖିବା ।

୩	୪
୨	
	୭
୮	
	୮
୯	
୭	

୨		୪
୭	୭	
୪	୫	
	୮	୯
୧	୨	
		୫
	୭	
	୭	

ଫ. କ) ଛବିଗୁଡ଼ିକରୁ ବରଷାରତ୍ତୁର ପୋଷାକ ଓ ଶୀଘରତ୍ତୁର
ପୋଷାକକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ଖ) କାହାପାଖରେ କିଏ ଲାଗିବ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ଯେପରି-

ଗାଇ ————— ହମା ହମା କରେ

ହାତୀ ————— ଘାସ ଖାଏ

ହରିଣ ————— ହୁକେ-ହୋ କରି ରଡ଼ି ଛାଡ଼େ

ବିଲୁଆ ————— ଭୋ ଭୋ କରେ

କୁକୁର ————— ଧାରେ ଧାରେ ଚାଲେ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ପାଠଟି ୨/ନ ଥର ଚିତ୍ରଦେଖି ପଡ଼ାଯିବ ।
- ପୂର୍ବପରି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ‘୭’ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବ ଓ ‘୭’କାର ମାତ୍ରା ଚିହ୍ନି ତା’ର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧, ୨, ୩, ୪, ୫ ପରି ଅଧିକଅଭ୍ୟାସ ଦିଆଯିବ । ‘୭’ ଓ ‘୮’ କାର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପଠନ ଓ ଲିଖନର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୮ ଆଲୋଚନାବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର କି ପ୍ରକାର ବର୍ଣ୍ଣଦିନିଆ ପୋଷାକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏହିପାଠ ପଡ଼ିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଖିଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଶବ୍ଦ ଗଠନକରି ପଡ଼ିବାର ଓ ଲେଖିବାର ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ ।
- ୨୨ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ‘୭’ ଓ ‘୮’ କାର (୮) ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ - ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ - ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣା ପାଇବା, ବର୍ଷାରତ୍ତୁରେ ବ୍ୟବହତ ପୋଷାକକୁ ଜାଣିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

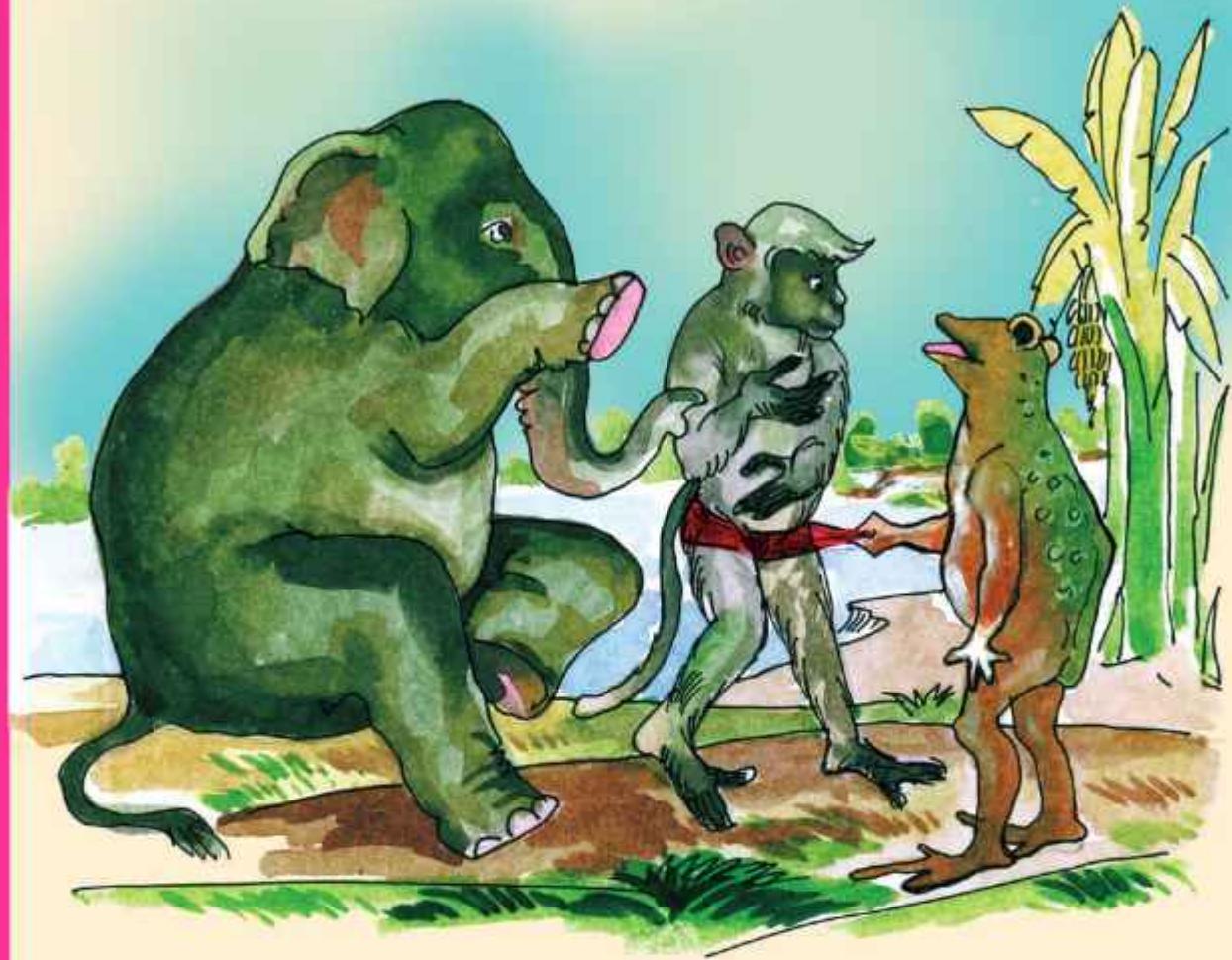
ହନୁର କଦଳୀଖିଆ

ହାତୀ ଓ ହନୁ
ଭାରି ସାଙ୍ଗ ।
ଦିନେ ସାଙ୍ଗହୋଇ
ନଦୀକୂଳରେ
ଯାଉଥିଲେ ।
ବେଙ୍ଗାଟିଏ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ।
ବେଙ୍ଗର ଶବଦ ଶୁଣି
ହାତୀ ଚମକି ଦେଖିଲା -
ବେଙ୍ଗ ଜଗିଛି କଦଳୀ
ବରିଚା ।

ଶୁଣିଶୁଣି ହାତୀ କହିଲା,
“ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ କଦଳୀ,
କେଡ଼େ ବଢ଼ିଆ ବାସୁନ୍ଧି ।”
ହନୁ ତା’ଜଦିଆ ସଜାଡ଼ି
ସାଙ୍ଗକୁ କହିଲା “କଦଳୀ
ଦୁଇଟା ଖାଇବା ।”

ହନୁକଥା ଶୁଣି ବେଙ୍ଗ ରାଗି ଲାଲ । ରାଗରେ ଜଘ
ବାଡ଼େଇ ହନୁର ଜଘିଆକୁ ଟାଣି ଦେଲା । ହନୁର ସାଙ୍ଗ ହାତୀ
ବେଙ୍ଗର ଜଘ ବାଡ଼ିଆ ଦେଖି ଫେଁ କିନା ହସି ଦେଲା । କହିଲା,
“ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିବା, ମିଳିମିଶି କଦଳୀ ଖାଇବା,
ଆମେ ସର୍ବିଏଁ ଭାଇଭାଇ ।”

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

କଦଳୀ

ହାତୀ

ଦୀପାଳି

ତୀର

୨.

- ଉପର ଛବିରେ ଯେଉଁ ଘରେ (1) ‘ଇ’କାର ଅଛି, ସେହି ଘର ଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ାରେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
 - ହଳଦିଆ ପାଖୁଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଗଣି ଖାଲିଘରେ ଲେଖିବା ।
 - ରଙ୍ଗ ନ ଥିବା ପାଖୁଡ଼ା ମିଶାଇ ଲେଖିବା ।
 - ମୋଟ ପାଖୁଡ଼ା ମିଶାଇ ଲେଖିବା ।
୩. ଧାଡ଼ିରେ ଛାଡ଼ିଯାଇଥିବା (1) ‘ଇ’କାରକୁ ଲେଖି ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।
- ହନ୍ତୁ ହାତ ଗଲେ କଦଳ ଖାଇ

୪. ଛବି ସହିତ ପଡ଼ିବା ।

କ) ପହିଲମାନ୍ ନିଜ ବାଡ଼େଇ ଲଡ଼େଇକୁ ଡାକୁଛି ।

ଖ) ଆମେ ରେ ବସି ନଦୀ ପାର ହେଉ ।

ଗ) ନୀରୋଦ ନୀଳ କିଣିଲା ।

ଘ) ଚାଷୀ ଧରି ବିଲକୁ ଯାଉଛି ।

୫. କ) ଚିତ୍ର ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

ବେ _____

ଆ _____ ଲି

ଖ)

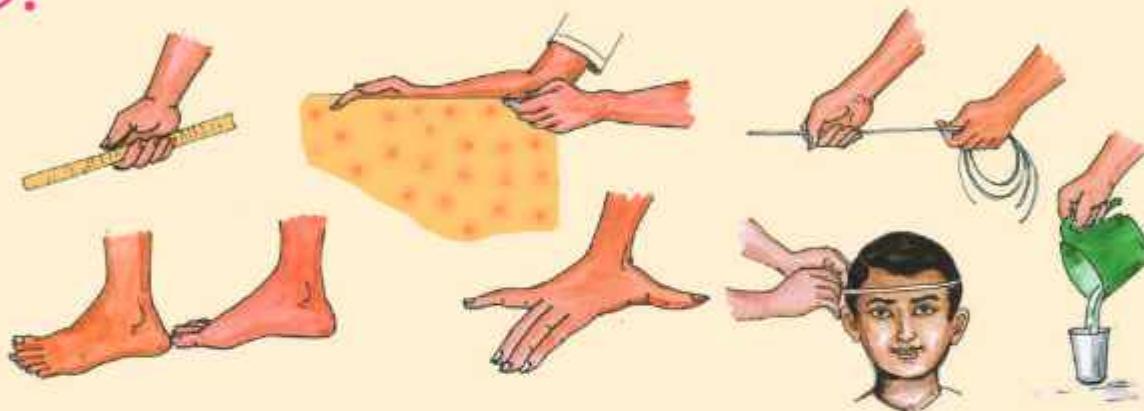

ପଡ଼ିବା...

ଡେଜା ଲୋକଟି ଫୁଲ ଶୁଦ୍ଧିଛି ।

ଘ) ‘ଙ୍ଗ’ ଓ ‘ଘ’ ଲାଗିଥିବା ଆଉ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ କହ ।

୨.

ତୁମ ବହିର ମଳାଟଟି ଦିଆସିଲିରେ ମାପିବା ଓ କହିବା ।

ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରିର ଲମ୍ବ ଓ ଓସାର ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ିରେ ମାପିବା ।

ବରିଚାର ଓସାର ଗୋଟିଏ ଦୂଇହାତିଆ ବାଡ଼ିରେ ମାପିବା ।

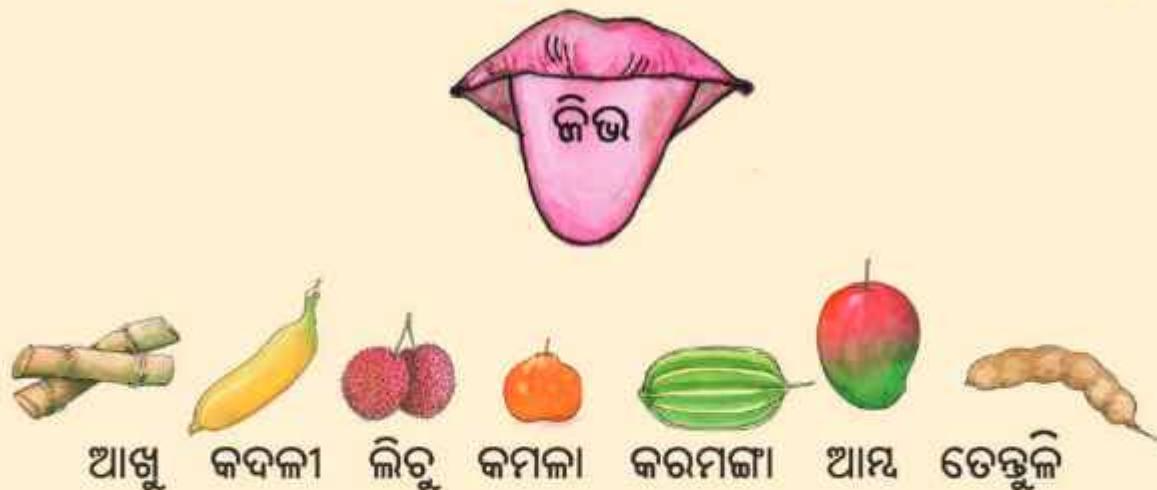
ତୁମ ମୁଣ୍ଡକୁ ସୃତାରେ ମାପିବା । ମଗରେ ପାଣି ନେଇ ଗ୍ଲାସରେ ମାପିବା ।

ଘରପାଇଁ କାମ :

ତୁମ ଘରର ଓସାରକୁ ତୁମ ପାଦରେ ମାପ ।

ଘରେ ତୁମ ମା’ଙ୍କ ସହ ମିଶି ଗୋଟିଏ ଶାଢ଼ିକୁ ମାଆଙ୍କ ହାତରେ ମାପ, କେତେ ହେଲା ଲେଖ ।

୩. ଆମକୁ ଯାହା ଖଟା ଲାଗେ ତାକୁ ପେନସିଲ ଗାରରେ ଓ
ଯାହା ମିଠା ଲାଗେ ତାକୁ କଳମ ଗାରରେ ଜିଭ ସହ ଯୋଡ଼ିବା ।

୮. ଶିକ୍ଷକ ନିମ୍ନ କାମ ଦେଇ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।

- କ) ତୁମ ଜିଭକୁ ନିଜ ହାତରେ ଧର ଓ ନିଜ ସାଙ୍ଗର ନାଆଁ
ଧରି ଡାକ । ତୁମ କଥା ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ କିପରି ଶୁଭିଲା
ପଚାରି ବୁଝ ।
- ଘ) ଜିଭ ଥିବାରୁ ଆମର କେଉଁ ସବୁ ସୁବିଧା ହୁଏ କହ ।

୯. ଆସ ନାମ କହିବା ।

- କ) ଖଟା ଜିନିଷ
ଘ) ମିଠା ଜିନିଷ
ଘ) ପିତା ଜିନିଷ
ଘ) ରାଗ ଲାଗୁଥିବା ଜିନିଷ

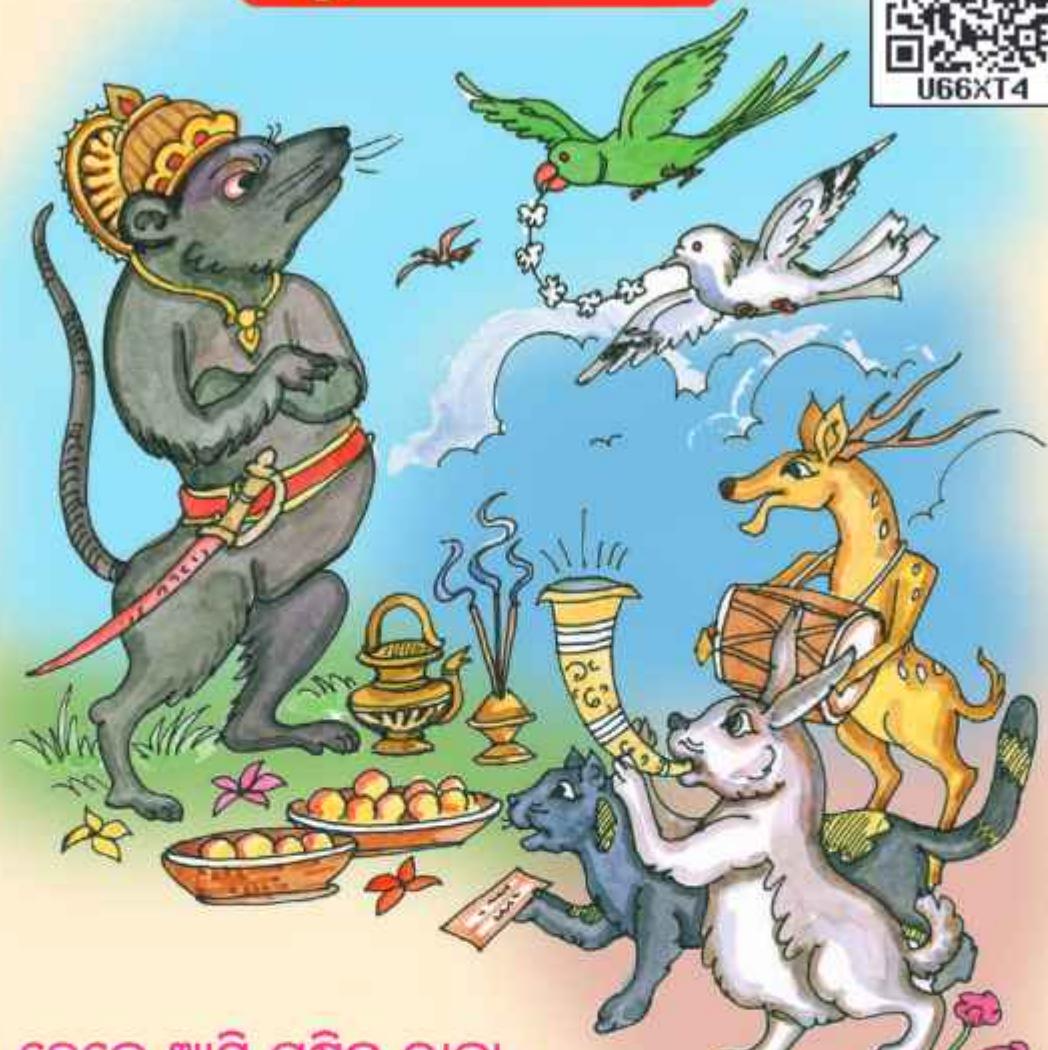
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖା ସହ ପାଠି ଧୀରେଧୀରେ ପଡ଼ା ହେବ - ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମିଶି ପଡ଼ିବେ ।
- ବେଙ୍ଗର ଜଙ୍ଗ ବାଡ଼ିଆ କଥା ଆସିଲାବେଳେ ପିଲାମାନେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଦୁଇ ହାତରେ ନିଜ ଜଙ୍ଗ ବାଡ଼େଇବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- ଗପଟି ପଡ଼ା ହେବାପରେ ଏପରି କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଆଲୋଚନା ହେବ, ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭରରେ ପିଲା ‘ଙ୍ଗ’ ଓ ‘ଘା’ ଉଜାରଣ କରିବା ଦରକାର ହେଉଥିବ ।
ଯେପରି- ବେଙ୍ଗ ରାଗିଯାଇ କ’ଣ ବାଡ଼େଇଲା ?

ହାତୀ କାହିଁକି ହସିଲା ? ଜତ୍ୟାଦି

- ଯେଉଁଠି ସୂଚନା ବୁଝିବାରେ ପିଲାଙ୍କ ଅସୁବିଧା ହେବ ଶିକ୍ଷକ ସହାୟତା ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୫ (ଗ) ପ୍ରଶ୍ନ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ । ୭ ନଂ. ପ୍ରଶ୍ନର ସୂଚନା ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଦେଇ କାମଗୁଡ଼ିକୁ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୮ ଓ ୯ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରି କାମ କରାଇବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପଡ଼ିବା, କହିବା, ଅଭିନୟ କରିବା, ମାପିବା କାମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୧୧ ପିରିଅଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ‘ଙ୍ଗ’କାର (1) ଚିହ୍ନିବା ଓ ୧ ଲାଗିଥିବା ଶବ୍ଦ ପଡ଼ିବା, ଙ୍ଗ ଓ ଘା ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା, ଡେଙ୍ଗା-ଗେଡ଼ା ଦର୍ଶାଇବା, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଵାଦଯୁକ୍ତ ଜିନିଷର ନାମ କହିବା, ଜିଭର କାମ ଦର୍ଶାଇବା, ଅଣମାନକ ଏକକରେ ମାପିବା ଜତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମୃଷିକ ରାଜା

ଉଡା ହେଲେ ଆସି ମୃଷିକ ରାଜା,
ଧୂପ ଦୀପ ଜାଳି କରିଲେ ପୂଜା ।
ଭେରୀ ତୁରୀ ବାଜା ଉଠିଲା ବାଜି,
ମନ ମଉଜରେ କରିଲେ ଭୋଜି ।
ସରାଗେ ବସିଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ,
ଉଣା ଅଧିକ କେ କହିଲେ ନାଇଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

ଉଣା

ଅଧିକ

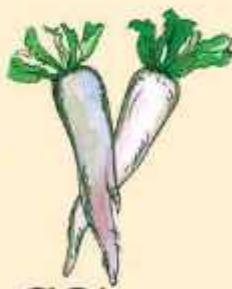
ମୂଷା

ମନ୍ଯୁର

ତୂରୀ

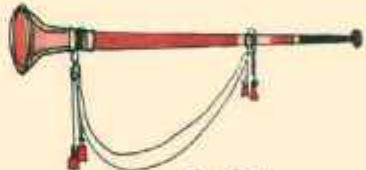

ମୂଳା

୨. (୧) ‘ଉ’କାର ଲଗାଇ ଲେଖିବା ଓ ତାକୁ ପଡ଼ିବା ।

ମୂଳା

ତୂରୀ

୩. (କ) ‘ଉ’କାର (୧) ମାତ୍ରା ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ଧୂଳିମଳି

ପୂଜାପରବ

ଧଳାମୂଳା

ଭେରୀତୂରୀ

ଧୂପଦୀପ

ଧୂପଦାନି

(ଖ)

ଉପର ଚିତ୍ରରୁ ପୂଜାପର୍ବରେ ଯେଉଁ ବାଜାଗୁଡ଼ିକ
ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ତା' ତଳେ ଗାର ଦେବା ଓ
ଯେଉଁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ
ତା'ର ଚାରିପାଖରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

୪. ଆସ ଆମ ମିଶାଇ କହିବା ।

କ) ସୀତା ଓ ରୀତାର ଆମ ମିଶି କେତେ ?

ଖ) ମିତା ଓ ରୀତା ପାଖରେ ମିଶି କେତୋଟି ଆମ ଅଛି ?

ଘ) ଗାତା ଓ ସୀତାର ଆମ ମିଶି କେତେ ହେବ ?

ଘ) ଗାତା ଓ ମିତାର ଆମ ମିଶି କେତେ ?

ଡ) ସୀତା ଓ ମିତାର ଆମ ମିଶି କେତୋଟି ଅଛି ?

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରି କହିବା ।

$$8\text{টି } \text{ଆମ} + 4\text{টି } \text{ଆମ} = \underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ}$$

$$5\text{টି } \text{ଆମ} + 4\text{টି } \text{ଆମ} = \underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ}$$

$$7\text{টି } \text{ଆମ} + 4\text{টି } \text{ଆମ} = \underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ}$$

$$\underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ} + 7\text{টି } \text{ଆମ} = 11 \text{ } \text{টି } \text{ଆମ}$$

$$\underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ} + \underline{\quad} \text{টି } \text{ଆମ} = 14 \text{ } \text{টି } \text{ଆମ}$$

୫. ନିଜ ମୁଣ୍ଡପାଇଁ ଗୋଟିଏ କାଗଜପଟି ତିଆରି କରିବା ।

ଦେଖିବା, ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ କାହା ମୁଣ୍ଡ ପଟିଟି ବଡ଼ ।

୬. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

ନୂଆଖାଇ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ବଡ଼ ପରବ ।

ସେହିଦିନ ନୂଆଧାନ ଓ ପରିବା ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ କରାଯାଏ ।

ବଡ଼ମାନେ ସେହିଦିନ ସାନମାନଙ୍କୁ ଆଶିଷ କରନ୍ତି ।

ନୂଆଖାଇ ଦିନ ଲୋକମାନେ ବହୁତ ମଜା କରନ୍ତି ।

୮. ନିଜ ଘରେ ପାଳନ କରାଯାଉଥିବା ଯେ କୌଣସି ପର୍ବ ଉପରେ କହିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

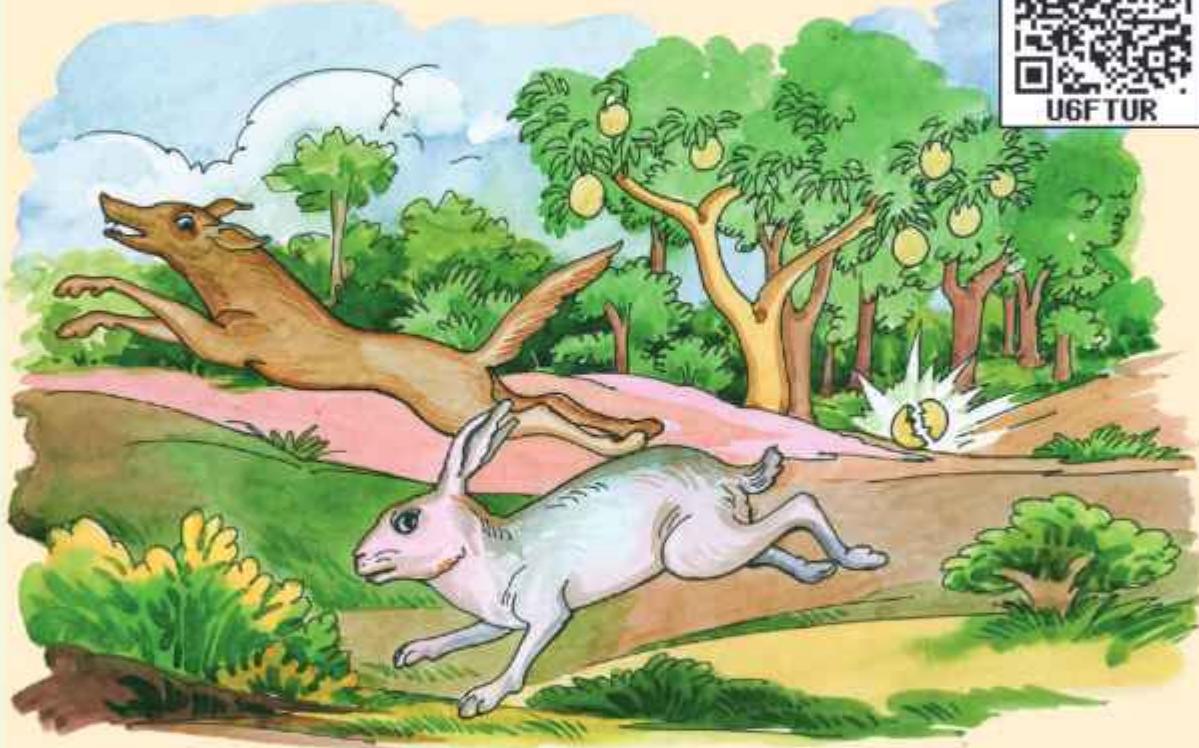
- କବିତାଟିକୁ ୩/୪ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରାଯିବ । ଆବୃତ୍ତି କଳାବେଳେ ଶିକ୍ଷକ ଅଜ୍ଞାଭଙ୍ଗୀ କରିବେ । ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଅଧା ଧାଡ଼ି, ଅଧା ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ ହେବା ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ ବେଳେ ଗ୍ଲୋସରେ ଅଧିକ ଓ ଉଣା ପାଣି, ଥାଳିଆରେ ଅଧିକ ବାଲି, କମ୍ ବାଲି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ କାମ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୨ ପାଇଁ ‘୨’ ଲଗାଇ ଆଉ କିଛି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବାପାଇଁ ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ରେ ଥିବା ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । ଯଥା— କେଉଁଠିରୁ ତିଆରି, ଏହାର ନାମ, କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ତମେ ଦେଖିଛ, କେମିତି ଶବ୍ଦ ହୁଏ ଇତ୍ୟାଦି ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ରେ ମୁଣ୍ଡ ଛଡ଼ା ହାତର ଗଣ୍ଠ, କାଷ ପାଖ, ବେକକୁ ମଧ୍ୟ ପିଲାମାନେ କାଗଜ ପଟିରେ ମାପିବେ ଓ ତୁଳନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ରେ ନୂଆଖାଇ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଉପରେ ବାକ୍ୟ ଲେଖି ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯିବ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟୁନ ୨୨ଟି ପିରିଅଡ଼ି ରହିଛି । ଏହି ପାଠରେ ‘୨’ କାରର ବ୍ୟବହାର, ଏହାର ଚିହ୍ନଟ, ଉଣା ଅଧିକ ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ସରଳ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟର ପଠନ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର, ଯୋଗଫଳ, ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ, ଅନୁଲୋଦ ପଠନ, ସୃଜନାମ୍ବଳ ଚିତ୍ରନ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଇତ୍ୟାଦି ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପଳା ପଳା, ପୃଥିବୀ ଫାଟିଲା

ଶୁଗାଳଟିଏ ବଣରେ ବୁଲୁଥିଲା । ବେଳଗଛ ଦେଇ
ଗଲାବେଳେ ପଛରୁ ଜୋରରେ ଶୁଭିଲା ‘ଠୋ’ । ଶୁଗାଳ ଏକମୁହଁ
ହୋଇ ଦୌଡ଼ିଲା । ବାଟରେ ଠେକୁଆ ପଚାରିଲା, “କ’ଣ
ହେଲା ?”

U6FTUR

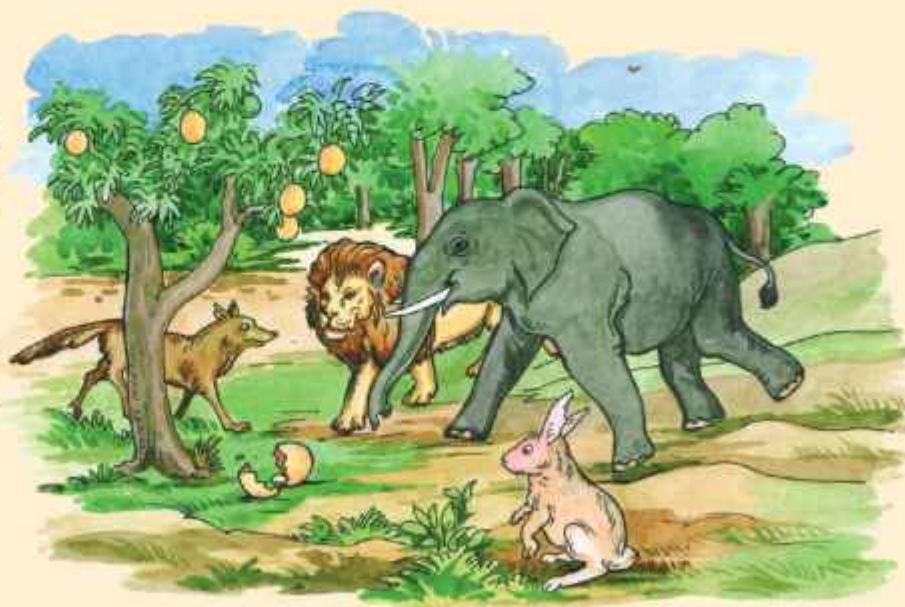

ପଳା ପଳା, ପୃଥିବୀ ଫାଟିଗଲା । ଆଗ ପଛ ହୋଇ ଦୁହେଁ
ଦୌଡ଼ିଲେ । ମୃଗ ପଚାରିଲା, “କ’ଣ ହେଲା ?” ପଳା ପଳା,
ପୃଥିବୀ ଫାଟିଗଲା । ବାଟଯାକ ଯିଏ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲା କହିଲା,
ପଳା ପଳା, ପୃଥିବୀ ଫାଟିଗଲା.....

ବଣରୁ ସବୁଜୀବ ଦୌଡୁଥିବାର ଦେଖି ସିଂହରାଜା
ପଚାରିଲେ, “କ’ଣ ହେଲା ?” ସତିଏଁ କହିଲେ, ପୃଥିବୀ
ପାଟିଗଲା । ସିଂହରାଜା ବୁଝି ଜାଣିଲେ କଥାଟି ଶୁଗାଳ କହିଛି ।
ରାଜାଙ୍କ ସହିତ ଯିବାପାଇଁ କେହି ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜାଙ୍କ ସହ
ହାତୀ ଶୁଗାଳକୁ
ଧରି ବେଲ ଗଛ
ପାଖକୁ ଗଲେ ।
ଦେଖିଲେ
ବେଲଟାଏ
ଦୁଇଫାଳ
ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

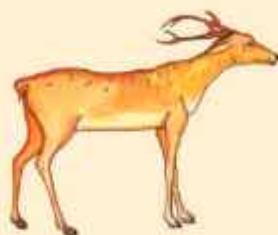

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବିର ନାମ ପାଇଁ ଖାଲିଜାଗା ପୂରଣ କରିବା ।

ଶି

ଗ

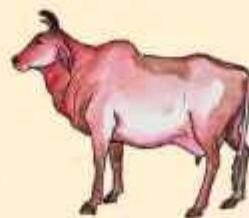
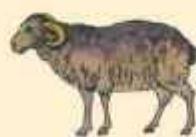

ଶିଳ

କଷିକ

୨. ଘରେ ପୋଷ୍ଟୁଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀର ଚିତ୍ରକୁ ଘରଛବି ସହ ଓ ବଣରେ ରହୁଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀ ଛବିକୁ ବଣଛବି ସହ ଯୋଡ଼ିବା ।

୩. ୧୦ ଟଙ୍କାରେ କି କି ଜିନିଷ କିଣି ପାରିବା ?

୩ ଟଙ୍କା

୩ ଟଙ୍କା

୨ ଟଙ୍କା

୧ ଟଙ୍କା

୪ ଟଙ୍କା

୫ ଟଙ୍କା

୨ ଟଙ୍କା

୪. ଖାଲିଘରେ କେତେ ହେବ ଲେଖିବା ।

	$9 +$		$=$	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	$+ 6$	$=$	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	$+ 5$	$=$	<input type="text"/>

୫. ଆସ ଯୋଡ଼ିବା, ଯେପରି -

$7 + 4$

$5 + 3$

$9 + 1$

$7 + 1$

$7 + 4$

$4 + 5$

$7 + 3$

$5 + 5$

୭. ଲେଖାଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଖାଲିଘରେ ଲେଖିବା ।

ଶୁଗାଳ	<input type="text"/>	ମୃଗ	<input type="text"/>	କୃଷକ	<input type="text"/>
ପୃଥିବୀ	<input type="text"/>	କୃମି	<input type="text"/>	କୃପା	<input type="text"/>

୮. ଖାଲିଘରେ ଛବି କରିବା ୩ = ଚିହ୍ନ ପରେ ଖାଲିଘରେ କେତେ ହେବା ଲେଖିବା ।

<input type="text"/>	୭ ଟି ଫୁଲ + <input type="text"/>	୫ ଟି ଫୁଲ = <input type="text"/> ଟି ଫୁଲ
<input type="text"/>	୮ ଟି କାଠ + <input type="text"/>	୮ ଟି କାଠ = <input type="text"/> ଟି କାଠ
<input type="text"/>	୫ ଟି ବଲ + <input type="text"/>	୫ ଟି ବଲ = <input type="text"/> ୧୪ ଟି ବଲ

୯. କ) ପାଠ ୨୧ରେ ‘ର’କାର () ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗଣିବା ଓ କେତେ ହେଲା କହିବା ।

ଖ) ଆସ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବା -

ଗାଳଶୁ

ବୀପୃଥି

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ପ୍ରଥମେ ପିଲା ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର ଦେଖିବେ ଓ ତା'ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା ପଡ଼ିବେ ।
- ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଶେଷଚିତ୍ର ପିଲା ଦେଖିବେ ଓ ତା'ପରେ ପାଠର ଶେଷଭାଗ ପଡ଼ାହେବ ।
- ପଡ଼ାବେଳେ ଶୃଗାଳ, ପୃଥିବୀ, ମୃଗ ଇତ୍ୟାଦି ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣ ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯିବ ।
- ପଡ଼ାସରିବାକ୍ଷଣି ଶିକ୍ଷକ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ସାହାୟ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ, ଯେପରି - କିଏ ବଣରେ ବୁଲୁଥିଲା ?

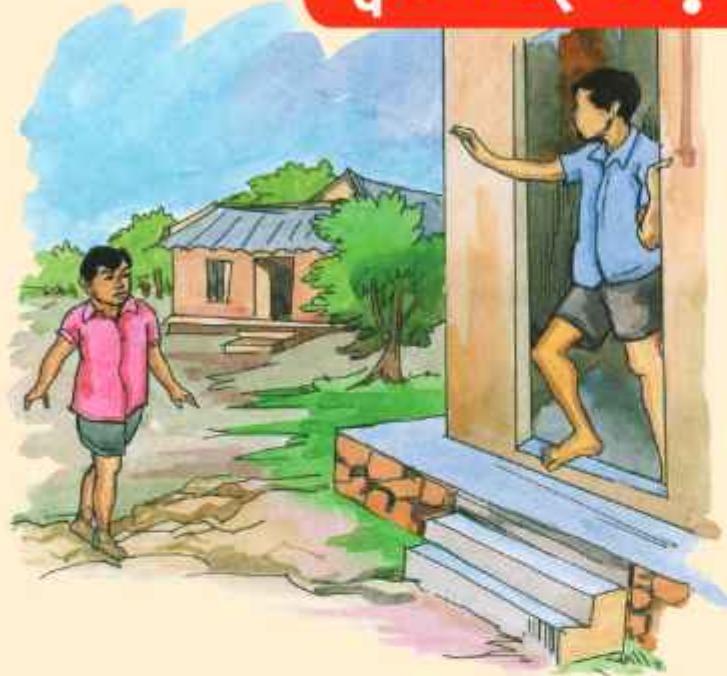
କିଏ ଏକ ମୁହାଁ ହୋଇ ଦୌଡ଼ିଲା ?

କ'ଣ ଫାଟିଛି ବୋଲି ଶୃଗାଳ ଠେକୁଆକୁ କହିଲା ?

ବଣର ରାଜା କିଏ ? ଶେଷରେ ହାତୀ କ'ଣ ଦେଖିଲା ?

- ଅଭ୍ୟାସ ଟ (କ) ପ୍ରଶ୍ନ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ ଓ ପାଠରୁ (୧) ମାତ୍ରା ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗଣିବାପାଇଁ ସମୟ ଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦର ଉଦାହରଣ ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଟ (ଖ) ପରି ଆଉ କିଛି ଅସଜଡ଼ା ଶବ୍ଦ ଦେଇ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବା କାମ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ମାଟିରେ ଗୋଟିଏ କଦଳୀ ଓ ଗୋଟିଏ ସେଓ ତିଆରି କରି ରଙ୍ଗ ଦେବା କାମ ଦିଆଯିବ ।
- ୨୨ ପରିଅଢ଼ର ଏଇ ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ‘ର’କାର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବା, ଲେଖିବା, ‘ର’ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ନକଳ କରି ଲେଖିବା, ଯୋଗଫଳ ୧୮ ହେଉଥିବା ଦୂଜଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା, ମୁଦ୍ରାର ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଇବା, ଗୃହପାଳିତ ଓ ବଣର ଜୀବଜନ୍ମୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା, ଶବ୍ଦ ଗଡ଼ିବା ଓ ଭାବ ବୁଝି ପ୍ରକାଶ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷ୍ଟତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଡିକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା

ହୃଦୟମ ଓ କନନ୍ତୁର
ଦୂର ସାଜା ।
କନନ୍ତୁର ବୁଲି
ଆସିଥିଲା ହୃଦୟମ
ଘରକୁ ।

U6PPRHE

ବୁଲିରେ ତାଙ୍କ ବସାଇ ହୃଦୟମର ମାଆ ଆମଲେଟ୍ କଲେ । ହୃଦୟମ ଓ
କନନ୍ତୁର ଖୁସିରେ ଖାଇଲେ ।

ଖାଇସାରି କନନ୍ତୁର କହିଲା - “ହୃଦୟମ, ଚାଲ ବାହାରକୁ ଯିବା ।
ହାତ୍ରାରେ ବୁଲିବା ।

ପଡ଼ିଆରେ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳିବା ।”

ଦୁହଁ ବ୍ୟାଗ୍ ଓ ଡ୍ରିକେଟ୍ କାଠି ଧରି ବାହାରିଲେ । ପଡ଼ିଆରେ
କନ୍ଧାର ବଲ୍ ଫିଙ୍ଗିଲା । ଝାସିମର ଡ୍ରିକେଟ୍ରେ ବଲ୍ ବାଜିଲା ।
ଡ୍ରିକେଟ୍ ପତ୍ରପରି ଉଡ଼ିଗଲା ଉପରକୁ । ହାତ୍ରାରେ ଉଡୁଥାଏ ଡ୍ରିକେଟ୍ ।
ଝାସିମ ଓ କନ୍ଧାର କହିଲେ -

“ଖସିପଡ଼ ଖସିପଡ଼ ତଳକୁରେ ଡ୍ରିକେଟ୍
ଆମେ ଦୁହଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖେଳିବୁ ଯେ କ୍ରିକେଟ୍ ।”

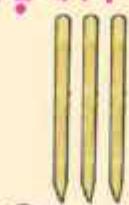

ଅଭ୍ୟାସ

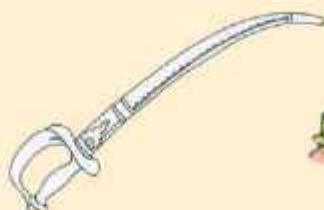
୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

ତାଓା

କିରେଟ୍

ତଳାହାର

ଯାନ୍ତ୍ରାନ

୨. ହଂସ ଥଣ୍ଡରେ ଥିବା ‘ତ୍ରୀ’ ଅକ୍ଷରରୁ ଲେଖାଥିବା
ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ‘ତ୍ରୀ’ ଅକ୍ଷରକୁ ଯୋଗକରିବା ।

୩. ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବା, ଖାଲିଘରେ କଣ ହେବ ଲେଖିବା ।

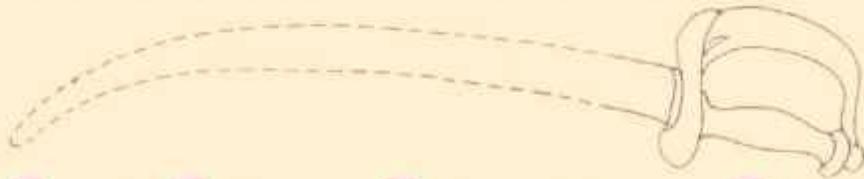
କ) ମାଆ _____ ରେ ରୁଟି ସେକୁଥିଲେ ।

ଖ) ଖସିପଡ଼ ଖସିପଡ଼ ତଳକୁରେ _____ ।

୪. ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଖିବା କ'ଣ ହେଉଛି ।

୫. ଚିତ୍ର ଦେଖି ପୂରା ଧାଡ଼ି ତଳ ଘରେ ଲେଖିବା ।

ହାତ୍ତାରେ ||| ଉଡ଼ିଲା ।
ଓସିମର ମାଆ ରେ ଆମଲେଟ୍ କଲେ ।

୬.

ପ୍ରକ୍ରି

ଗ୍ରାନ୍ଟ୍

ନଷ୍ଟତ୍ର

ପତ୍ର

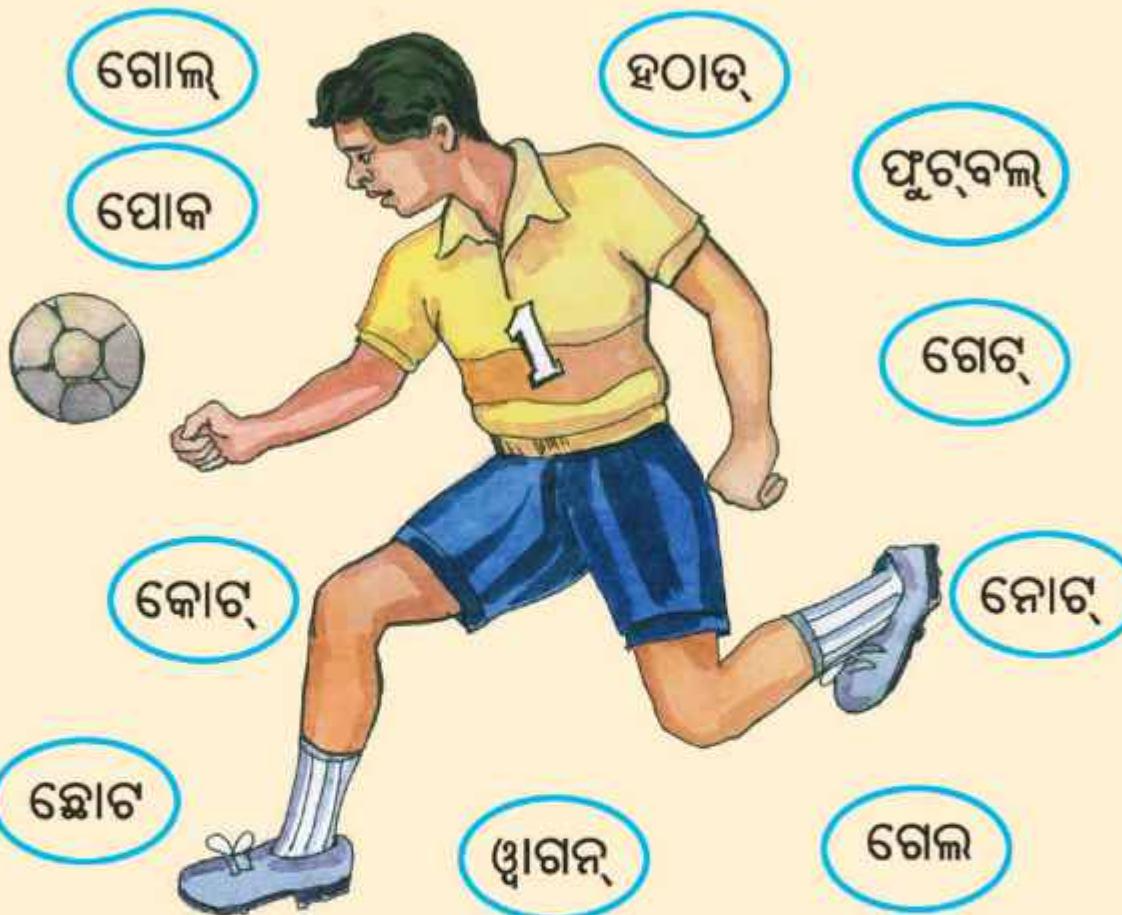
ମୁଦ୍ରା

ମୁଦ୍ରିକା

(_) 'ର' ଫଳା ଲାଗିଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

୭. ହଳଡ଼ (.) ଲାଗିଥିବା ଅକ୍ଷରରେ ପିଲାର ବଳ ପଡ଼ିବା ।
ବଳରୁ ଗାର ଟାଣି ସେହି ଅକ୍ଷରକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

୮. ଗାଇବା ଓ ଲେଖିବା ।

ହୁଲରେ ହାତୀ ହୁଲି,
ବାଆ ପାଣି ଖାଇ ଫୁଲ ।

୯. ଆସ ପଡ଼ିବା ଓ ଗାଇବା ।

କଳା ମେଘ କୋଳେ

ବିଜୁଲି ମାରିଲା ଚକ୍ଚକ୍

ବିଜୁଲିରାଣୀର ଦେହ

କେଡ଼େ ଗୋରା ତକ୍ତକ୍ ।

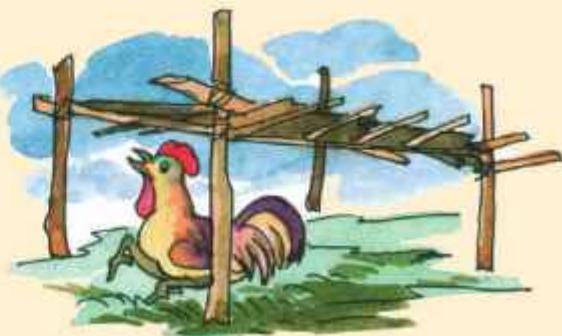
ବରଷା ପଡ଼ିଲା ବେଙ୍ଗୁଳୀ

ଡେଇଁଲା ଫାକ୍ଫାକ୍

ଉଡ଼ି ତଳେ ରହି କୁକୁଡ଼ା

ଡାକିଲା କକ୍କକ୍ ।

ଚକ୍ଚକ୍, ତକ୍ତକ୍ ପରି କିଛି ଶବ୍ଦ କହିବା ।

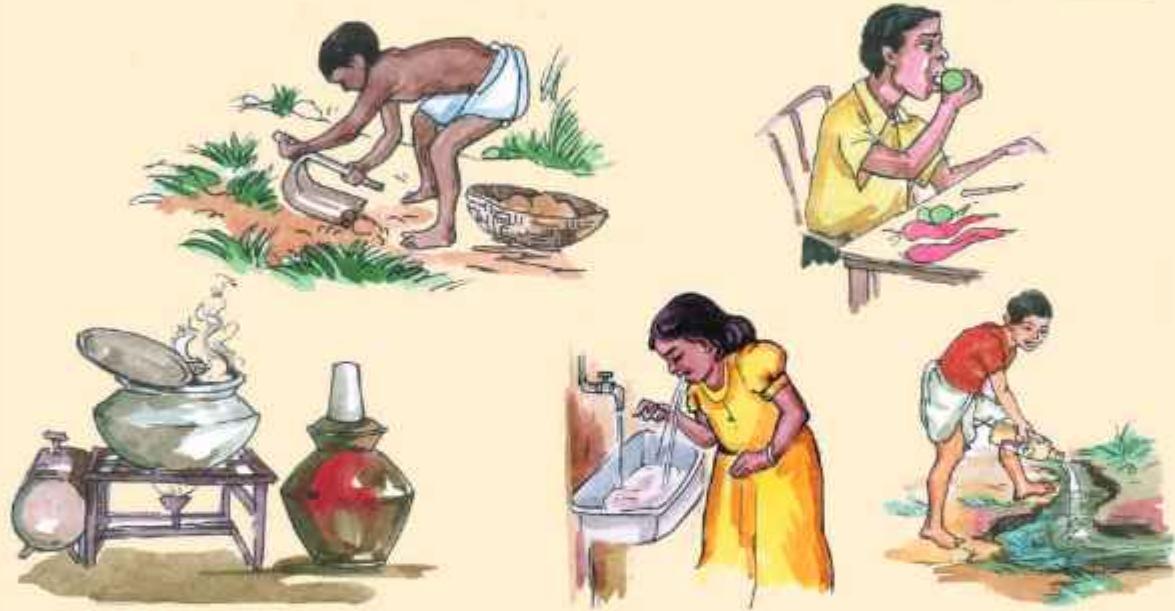
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା

- ପୂର୍ବପାଠମାନଙ୍କ ପରି ଏହି ପାଠ ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ର ଦେଖା ସହ ୨/୩ ଥର ପଡ଼ା ହେବ।
- ପାଠଟି ପଡ଼ିଲାବେଳେ ‘ଓ’, ହଳନ୍ତ ଓ ‘ର’ ଫଳା ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇ ପଡ଼ା ହେବ।
- ପିଲା ସୂଚନା ବୁଝି କାମ କରିବାରେ ଶିକ୍ଷକ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧, ୨ ଓ ୩ର କାମ ବେଳେ ଯଥାକ୍ରମେ ‘ଓ’, ର ‘ର’ ଫଳା ଓ ହଳନ୍ତ ଥାଇ ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ପିଲାମାନେ ମନରୁ କହିବା କାମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୫ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା ଗାଇବା ଓ ତା’ପରେ ଶବ୍ଦ କହିବା କାମ କରାହେବ।
- ୧୨ ପିରିଅଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ‘ଓ’, ‘ର’ ଫଳା (ର), ‘ହଳନ୍ତ’ (ର) ଚିହ୍ନିବା ଓ ଏଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର ଥାଇ ଶବ୍ଦ ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା ଓ ବ୍ୟବହାରକରିବା ଓ ବୁଝି ପ୍ରକାଶକରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବ।

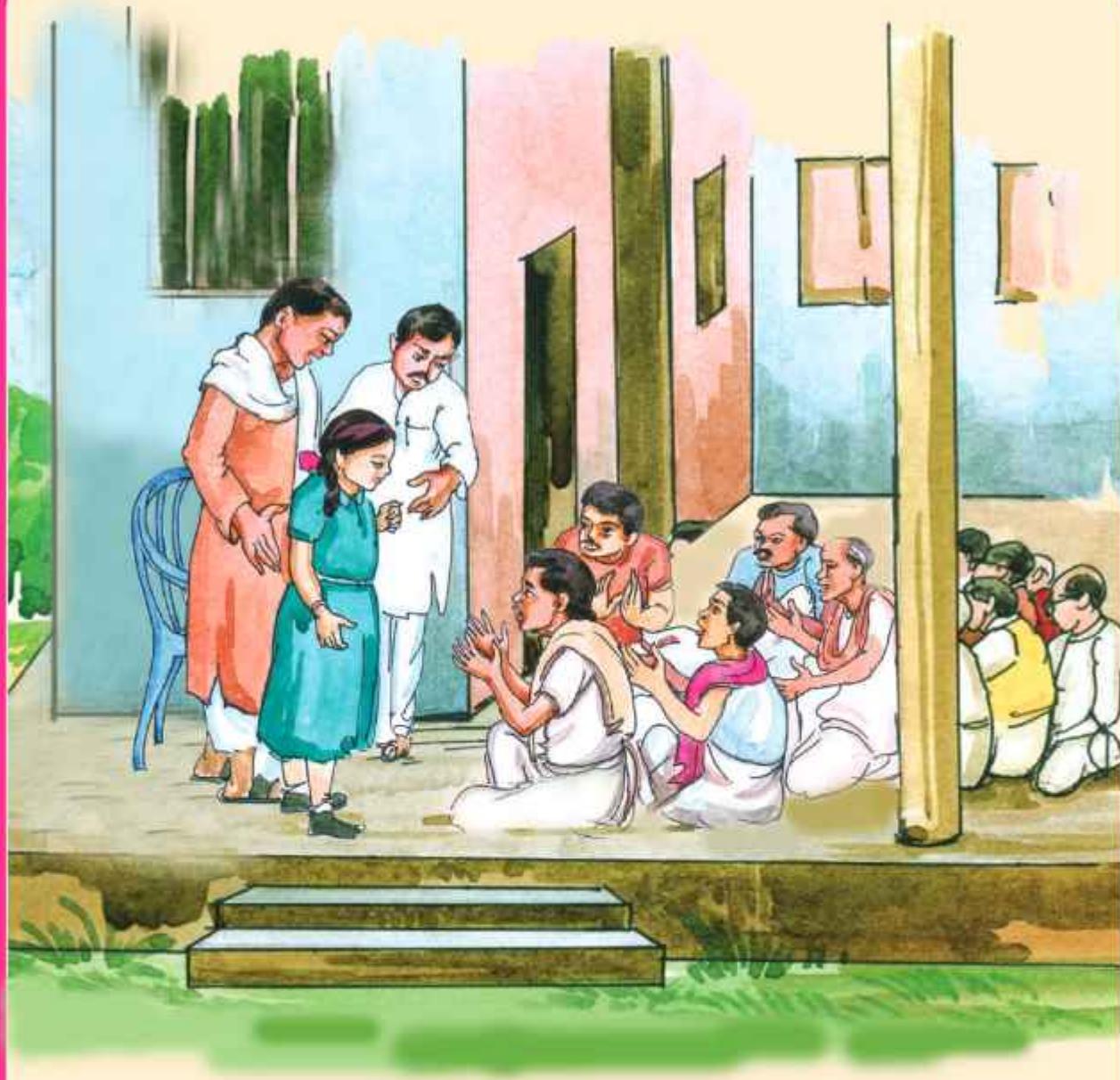
କାଞ୍ଚନର ପାଞ୍ଜ କଥା

ଦିନକର କଥା । ପାଠ ପଡ଼ି କାଞ୍ଚନ ଫେରୁଥିଲା । ପଞ୍ଚାଯତ୍ନ ହତାରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ବହୁଲୋକ ଥିଲେ । ସରପଞ୍ଜ ବାଞ୍ଚାନିଧି ମଉସା କିଛି କହୁଥିଲେ । ପଞ୍ଚାନନକାକା କାଞ୍ଚନକୁ ଡାକିଲେ । ଆଖପାଖ ପାଞ୍ଜ ଦଶଟି ଗାଁରେ ମେଲେରିଆ ଓ ଖାଡ଼ାରୋଗ ଲାଗିଥିଲା । ରୋଗରେ ପଡ଼ି ଲୋକେ ବହୁତ କଷଣ ସହୁଥିଲେ । ସତିଏ ମିଶି ରୋଗ ନ ହେବା ଉପାୟ ପାଞ୍ଚୁଥିଲେ ।

ବାଞ୍ଚା ମଉସା ପଚାରିଲେ “ବହିରେ ରୋଗ ନ ହେବା
ଉପାୟ କ’ଣ ଅଛି ?” କାଞ୍ଚନ ହାତଯୋଡ଼ି କହିଲା - “ଘରପାଖ
ଅରମା ଓ ଘାସବୁଦା ଚାଷି ପକାଇବା । ଖାଲଜାଗା ଓ ନାଳରେ ଓଷଧ
ସିଞ୍ଚିବା । ପାଣି ଫୁଟାଇ ଛାଣିବା । ତାକୁ ଯତନରେ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖି
ପିଇବା । ସବୁଦିନ କିଛି ଫଳ ଓ କଞ୍ଚା ପରିବା ଖାଇବା । ଏ ପାଞ୍ଚ
କଥା ମାନିଲେ ଆମେ ରୋଗରୁ ବଞ୍ଚିବା ।”

ବାଞ୍ଚାମଉସା, ପଞ୍ଚାନନ୍ଦକାକା ଓ ସବୁଲୋକ ଖୁସି ହେଲେ ।
କହିଲେ, “ସାବାସ କାଞ୍ଚନ ! ଆମେ କାଞ୍ଚନର ପାଞ୍ଚ କଥା
ମାନିବା ।”

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପାଠରେ ଥିବା ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ।
ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।
୨. ବହି ଦେଖି ଖାଲିଜାଗା ପୂରଣ କରିବା ।
- କ) ପଞ୍ଚାୟତ ହତାରେ _____ ର ବହୁଲୋକ ଥିଲେ ।
- ଘ) ସରପଞ୍ଚ _____ ମଉସା କିଛି କହୁଥିଲେ ।
- ଗ) ପଞ୍ଚାନନ୍ଦକାକା _____ କୁ ଡାକିଲେ ।
୩. ତଳଶବ୍ଦର ଖାଲିଘରେ ‘ଞ୍ଚ’ ଲେଖି ଶବ୍ଦଟି ଗଡ଼ିବା ।

ପ _____ ମ କା _____ ନ ଚ _____ ଲ

ଛା _____ ସ _____ ଯ

୪. ଯେଉଁଠି ‘ଞ୍ଚ’ ଅଛି ତା ଚାରିପାଖେ ‘O’ବୁଲେଇବା ।
- ବାଞ୍ଚାମଉସା ବେଞ୍ଚରେ ବସି
ଖଡ଼ିକା ଚାଞ୍ଚିଲେ ଅଳପ ହସି ।

୪. ତଳଛବିଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବା । ଛବିରେ ଥିବା କାମ କଲେ
କ'ଣ ଲାଭ ହେବ ଜାହିବା ।

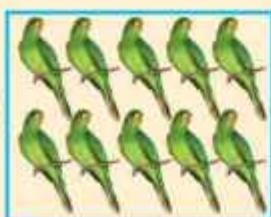

୫. ଖାଲିଘରେ କେତେ ଲେଖିବା ।

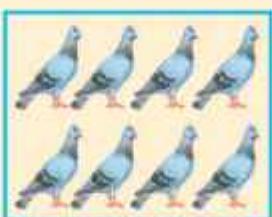
କ)		ରେ ପଞ୍ଚ ମିଶାଇଲା		= ହେଲା		ଟି ବାଇଗଣ
ଖ)		ରୁ ଚଞ୍ଚଳା ଖାଇଲା		= ରହିଲା		ଟି କମଳା
ଗ)		ରୁ ସଞ୍ଚି ଖାଇଲା		= ରହିଲା		ଟି ପିଙ୍କୁଳି
ଘ)		ରେ କାଞ୍ଚନ
ମିଶାଇଲା		= ହେଲା		ଟି ଅଁଳା

୭. ଖାଲିଘରେ ନାମ ଲେଖିବା ।

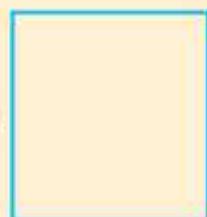
କ)

(୩)

ରେ

ଅଧିକ ।

ଖ)

(୩)

ରେ

କମ ।

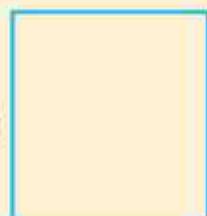
ଘ)

(୩)

ରେ

ଅଧିକ ।

ଘ) ଆମେ ଜାଣିଥିବା ଆଉ ପାଞ୍ଚଟି ପଶୁ ଓ ପାଞ୍ଚଟି ଚଢ଼େଇର
ନାମ କହିବା ।

୮. ଆସ କହିବା ।

କ) ମଶା ଆମର କ'ଣ କ୍ଷତି କରେ ।

ଘ) ଉଇ ଆମର କ'ଣ କ୍ଷତି କରେ ।

୯. ଆସ କହିବା ।

(କ) ୫ ଓ ୩ ମିଶିଲେ କେତେ ହେବ ?

(ଘ) ୧୭ଟି ରସଗୋଲା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୧୨ଟି ତୁମେ
ଖାଇଦେଲ । ଆଉ କେତୋଟି ରସଗୋଲା ରହିଲା ?

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା

- ପିଲାଏ ମନଦେଇ ଚିତ୍ର ୧ ଦେଖିବେ । ତା'ପରେ ପାଠର ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା ପଡ଼ିବେ ।
- ଚିତ୍ର ୨ ଓ ୩ ପିଲା ଦେଖିବେ ଓ ପାଠ ଶେଷ ଭାଗ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା ପଡ଼ିବେ ।
- ଚିତ୍ର ୪ ପିଲା ଦେଖିବେ ।

ଏପରି ୨/୩ ଥର ପଡ଼ିବା କାମ ହେବ । ପଡ଼ିବାବେଳେ ଅ ଓ ଅ ଉଜାରଣ ଉପରେ ଗୁରୁର
ଦିଆଯିବ । ପାଠଟି ପଢ଼ା ହେବା ପରେ....

- ଅଭ୍ୟାସ ୧ ଶିକ୍ଷକ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଆଲୋଚନା କରିବେ ଯେପରି କିଏ ପାଠ ପଡ଼ି ଫେରୁଥିଲା ?
ସରପଞ୍ଚ ମରସାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ? ଏପରି ଆହୁରି ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ପାଠକୁ ନେଇ ପଚାରିବେ, ଯେପରି ପିଲା
ଉଭର କରିବା ବେଳେ ଅ ବା ଅ ଉଜାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୩ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପଡ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୪ ଶିକ୍ଷକ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବା ପାଇଁ କହିବେ । ଯେଉଁ ପିଲା କହୁ ନାହାନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ କହିବା ପାଇଁ ଉସ୍ଥାହିତ କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୫ (ଘ)ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୮ ରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କହିବେ ଓ ଅଭ୍ୟାସରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଅନ୍ୟ କାଟପଚଙ୍ଗଙ୍କ
ନାମ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୯ ରେ ଶିକ୍ଷକ ବିଯୋଗପଳ ୯ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା କିଛି ମୌଖିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
ଯେପରି - ଗଛରେ ୮ ଟି ଛାତ୍ରଙ୍କ ବସିଥିଲେ । ୫ ଟି ଉଡ଼ିଗଲେ । ଆଉ କେତୋଟି ରହିଲେ ?

ବାପା ୧୨ ଟି ମିଠା ଆଣିଲେ । ପଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ଟି ଖାଇଦେଲା । ଆଉ କେତେ ରହିଲା ? ଏପରି ଆଉ କିଛି
ପ୍ରଶ୍ନ ନିଜ ପିଲାଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଦେଖି ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ । ତରବର ନହୋଇ ହିସାବ କରି କହିବା ପାଇଁ
ପିଲାଙ୍କୁ ସମୟ ଦେବେ ।

ସୂଚିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ପଚାରିବା ପରେ ଯୋଗପଳ ୪ ରୁ ୯ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ୭୯ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ
ବିଯୋଗ ଆଧାରିତ କିଛି ମୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ପଚାରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେପରି -

- କେତେରେ କେତେ ମିଶିଲେ ୮ ହେବ ?
- କେତେରୁ କେତେ ବିଯୋଗକଲେ ୩ ହେବ ?

ଏହଳି ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଉସ୍ଥାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨୩ ପରିଅଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ - ଅ, ଅ ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୧୮ ମଧ୍ୟରେ
ବିଯୋଗ କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଓ କାଟପଚଙ୍ଗ ଚିହ୍ନିବା, ମୌଖିକ ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବା (ବିଯୋଗ ୯
ମଧ୍ୟରେ), ସାମ୍ବୁଦ୍ଧ ନିୟମ ଦର୍ଶାଇବା ଓ ଶରୀରକୁ ସଫାସୁତୁରା ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବ ।

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼

ବୈଶାଖ ମାସ । ଉଦୁଭଦିଆ ଖରା । ଝରାବତ ଆସିଲା ।
ହନ୍ତୁ ଓ ବଂଶୀଧର ତାକୁ ଦେଖିଲେ । ବୈପାରିଗୁଡ଼ାରୁ ଆଣିଥିବା
ତରଭୁଜଟିଏ ଦେଲେ ।

“ମୁଁ ଏଇଟା କାହିଁକି
ନେବି ? ଆମ
ରାଜକର ଅର୍ଥଳା ଓ
ଉଚ୍ଚତ କୋଳି
ତ ଏହାଠୁ
କେତେ ବଡ଼ ।”

କେଡ଼େକେଡ଼େ ବଡ଼ ?

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼ !

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପଡ଼ିବା ।

ଉର୍ଥା

କଇଁ

ମୁହଁ

ସେନିକ

ହଂସ

ସିଂହ

୨. ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ଗାଆଁ

ନାଆଁ

ମୁଆଁ

ନିଆଁ

ଅଂଶ

ମାଂସ

ହଂସ

କଂସା

ଏକିକ

ସେନିକ

ଡେନିକ

ବୈଠକ

୩. ମୀଳା କିପରି ପଡ଼ିବ ?

ନିଆ

ଉତ୍ତରେ
ଥିବା

ବାଉଶା

ଅକ୍ଷରରେ
'ଚ' ଚିହ୍ନ
ଲଗାଇବା

ଗାଆ

କସ

ଉତ୍ତରେ
ଥିବା

କଶୋର

ଉତ୍ତରେ
ଥିବା

ମାସ

ଅକ୍ଷରରେ
'ଠ' ଚିହ୍ନ
ଲଗାଇବା

କସା

ସାର

ସତାନ

ନତିକ

ଅକ୍ଷରରେ
'ଟ' ମାତ୍ର
ଲଗାଇବା

ଶବାଳ

୪. ଆସ ଠିକ ଶବ୍ଦକୁ ଲଗାଇ ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

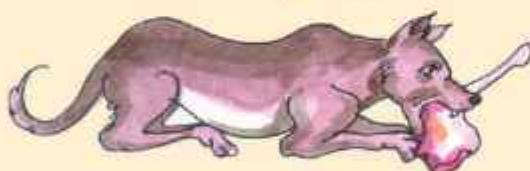
କ) ଝିଅଟି କରୁଛି ।
(ନାଇଁନାଇଁ, ସାଇଁସାଇଁ)

ଖ) କେଳାସ ଆସୁଛି ।
(କଇଁକଇଁ, ଧାଇଁଧାଇଁ)

ଗ) ପିଲାଟି କାହୁଛି ।
(ଫଇଁଫଇଁ, କଇଁକଇଁ)

ଘ) କୁକୁର ଖାଉଛି ।
(କାଂସ, ମାଂସ)

ଡ) ବଣର ରାଜା ।
(ସିଂହ, ହଂସ)

ତ) ଗାଡ଼ିଆରେ ଥିଲା ।
(ହଂସ, ସିଂହ)

୪. ତରତୁଳ ଲତାକୁ ବଡ଼ାଆ ଯେପରି ତାହା ଚିତ୍ରରେ ଥିବା
ଲତାଗୁଡ଼ିକୁ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ଯିବ ।

୫. (କ) ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

୦	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୯
୧୦			୧୩	୧୪	୧୫		୧୭	୧୮	୧୯	୧୯
୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୨୯
	୩୧	୩୨	୩୩			୩୭	୩୭	୩୮	୩୯	୩୯
		୪୨		୪୪	୪୫	୪୬		୪୮	୪୯	୪୯
୫୦		୫୨			୫୫				୫୯	୫୯
୬୦	୬୧	୬୨	୬୩	୬୪				୬୮	୬୯	୬୯
	୭୧	୭୨	୭୩	୭୪				୭୮	୭୯	୭୯
୮୦				୮୫				୮୮	୮୯	୮୯

ଖ) ନାଲିରେଲେଖା ସଂଖ୍ୟା ଦଶକୁ ବୁଝାଏ । କଳାରେଲେଖା
ସଂଖ୍ୟା ଏକକୁ ବୁଝାଏ ।

- ✓ ବାମରୁ ଡାହାଣକୁ କଳାରେ ଲେଖା ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା
ଗୋଟିଏରୁ ଅନ୍ୟଟି କେତେ ଅଧିକ ହେଉଛି କହ ।
- ✓ ନାଲି ଦୂଇ ଥିବା ଧାଡ଼ିରେ ଶେଷ ଘରେ କେତେ ଅଛି ?
- ✓ ନାଲି ଛଅ ଥିବା ଧାଡ଼ିରେ ସବା ଆଗ ଘରେ କେତେ ଅଛି ?

୭. ତଳଲେଖା ପଡ଼ିବା ଓ ‘ି’ ଚିହ୍ନଥିବା ଶବ୍ଦ ଉପରେ ଗାର
(-) ଦେବା । ‘ଠ’ ଚିହ୍ନଥିବା ଶବ୍ଦର ତଳେ ଗାର (-) ଦେବା ।

‘ଠ’ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ଓ ଏ-ଥିବା ଶବ୍ଦ
ଚାରିପଟେ କରିବା ।

ବୈପାରିଗୁଡ଼ା ଗାଆଁରେ ଦୈନିକ ହାଟ ବସେ ।

ବଂଶୀଧର ହାଟରୁ କଂସା ବାସନ କିଣିଲା ।

ଇତିହାସ ଲେଖିବା ଏତିହାସିକଙ୍କ କାମ ।

ଇତିହାସ ପଡ଼ି ଏଇ ଖାରବେଳଙ୍କ ନାଆଁ ଜାଣିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

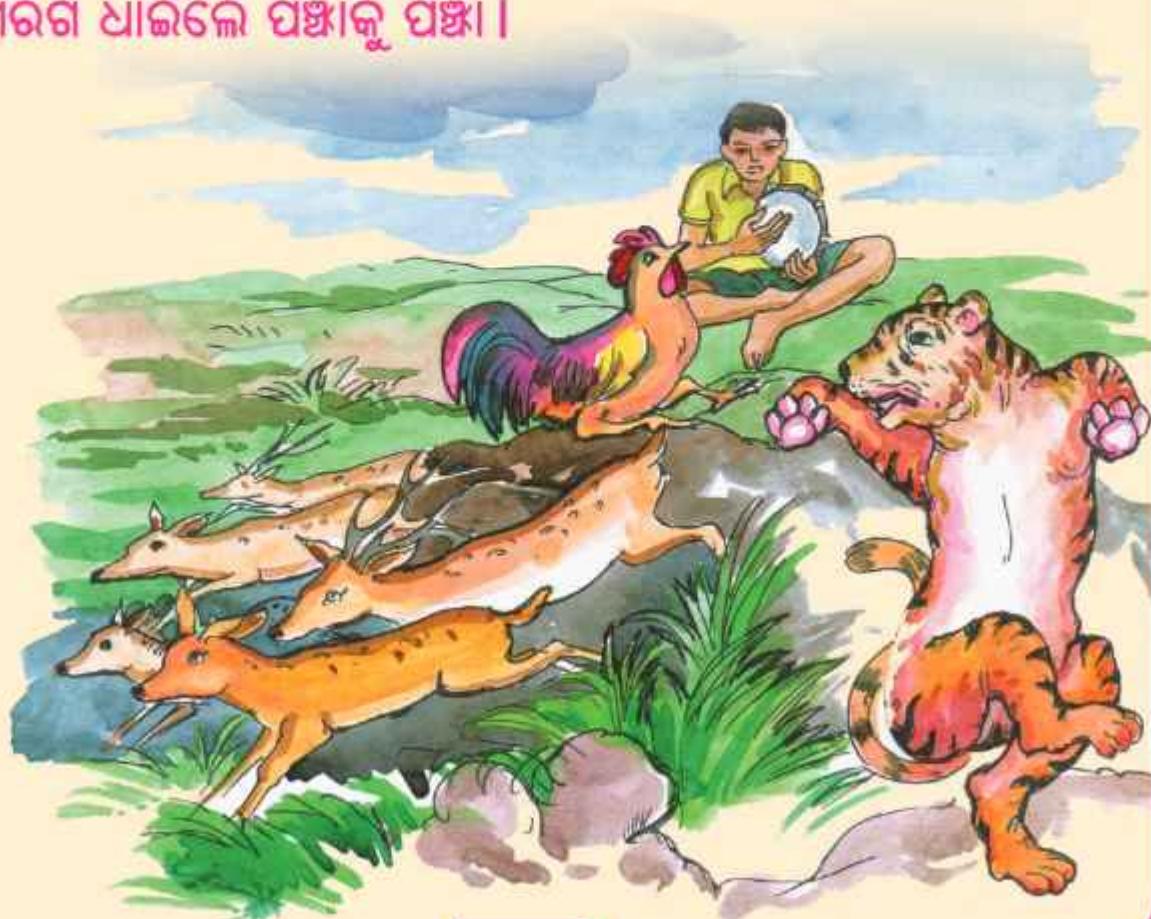
- ଅଭ୍ୟାସ ଗ (ଖ) ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ପରି ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ପଚାରିବେ । (ସଂଖ୍ୟା ଘର ଉପରେ)
- ଅଭ୍ୟାସ ଗ (କ) ର ସଂଖ୍ୟା ବାକ୍ସର ଖାଲିଘର ପୂରଣ କଲାପରେ ହିଁ ଗ (ଖ)ର କାମ ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗ କାମରେଳେ ସୁଚନା ବୁଝିବାରେ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ମନରୁ କିଛି ବାକ୍ସ କଲାପଟାରେ ଲେଖି ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଦେବେ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗ କାମ ପରେ ଅଭ୍ୟାସ ଗ ‘କ’ ରେ ପିଲା ପୂରଣ କରିଥିବା ସଂଖ୍ୟା ବାକ୍ସକୁ ନେଇ ଘର କାମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଯେପରି ଗ (କ)ରେ ଥିବା ବାମରୁ ତାହାଣକୁ ଅଧିକଅଧିକ ନକରି ଉପରୁ ତଳକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ସଂଖ୍ୟା ବାକ୍ସ ତିଆରି କାମ ପିଲାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ପିଲାଙ୍କ ତିଆରି ବାକ୍ସ ତଳେ ପିଲାର ନାଆଁ ଲେଖି ଶ୍ରେଣୀରେ ଝୁଲାଇ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୦ ପିରିଅଡ଼ ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଏହି, ୬୦ ମାତ୍ରା, ‘୩’ ଓ ‘୦’ ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୧୯ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ କରିବା ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ ଲେଖିବା, ବୃକ୍ଷଲତା ଚିହ୍ନିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଖଞ୍ଚି ବଜାର ମଜା

ଖଞ୍ଚି ବଜାର ଦଳଗଞ୍ଜନ
ଗୀଡ଼ ଗାଇ କଲା ମନୋରଞ୍ଜନ ।

ଗୀଡ଼ ଶୁଣି ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା ଗଞ୍ଜା
ବାଘ ନାଚ କରେ ଦେଖାଇ ପଞ୍ଜା
ମିରିଗ ଧାଇଁଲେ ପଞ୍ଜାକୁ ପଞ୍ଜା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

ଘଞ୍ଚାଣୀ

ଲାଲତ

କଶାରୁମଞ୍ଜି

ଆଞ୍ଜୁଲାଏ ଫୁଲ

ପିଞ୍ଜରା

୨. ଆସ ‘ଞ’ ଅକ୍ଷର ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ସଞ୍ଜି

ମାଙ୍କଡ଼

ଘଞ୍ଚା

ମଞ୍ଜା

କୁକୁର

ପିଞ୍ଜରା

ଗଞ୍ଜି

ଅଞ୍ଜଳି

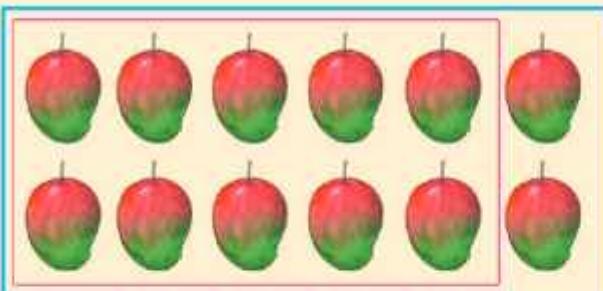
୩. ଆସ ‘ଞ୍ଜ’ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁ ଶବରେ ଅଛି ତା’ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ପଞ୍ଜାଏ ଛେଳି

ସିଂହର ପଞ୍ଜା

ବିଞ୍ଜାରପୁର

୪. ତଳେ ଥିବା ଛବି ମଧ୍ୟରୁ ୧୦ଟି ଛବିକୁ ନେଇ ଗୋଟେ ଘର
କରିବା । କେତୋଟି ବଲୁଛି ଗଣିବା । କେତେ ଦଶ
କେତେ ଏକ ଖାଲିଘରେ ଲେଖିବା । ଯେପରି -

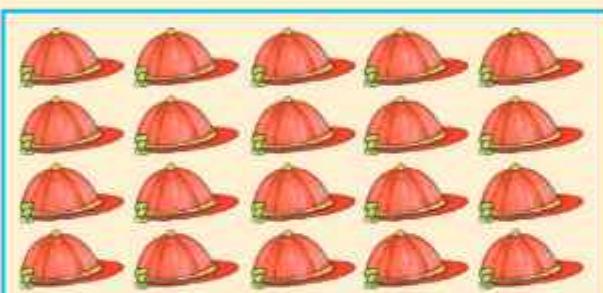

ଦଶ

ଏକ

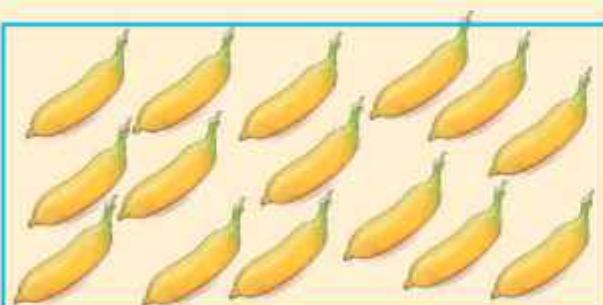
୧

୯

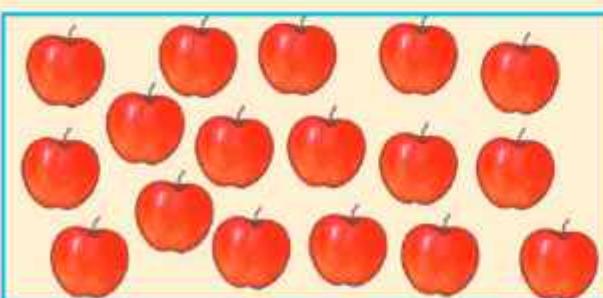
ଦଶ

ଏକ

ଦଶ

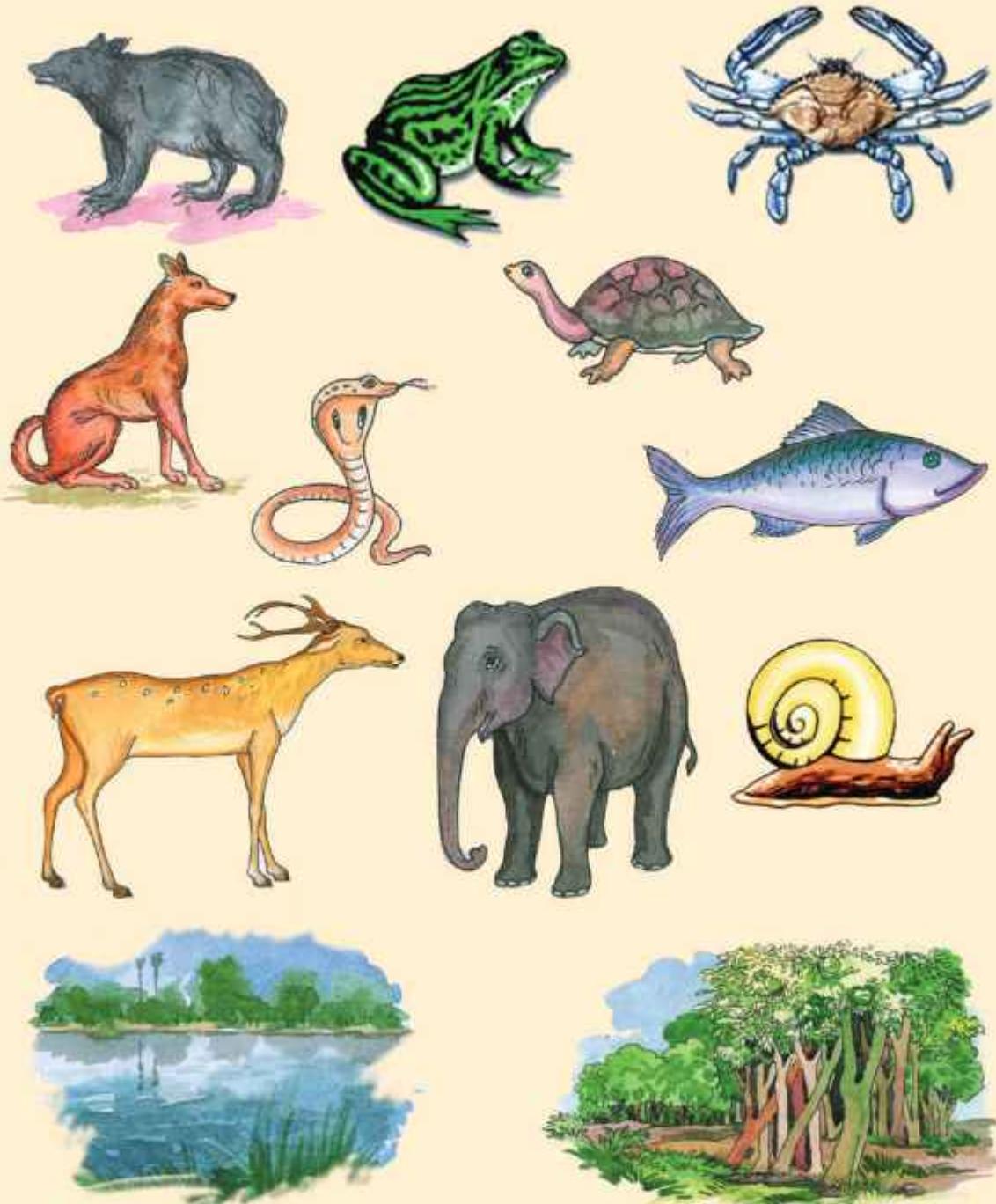
ଏକ

ଦଶ

ଏକ

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଛବିଗୁଡ଼ିକର ନାମ କହିବା । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ କେଉଁଠି ରହେ ଗାର ଟାଣି ଦେଖାଇବା ।

ପାଣିରେ ରହନ୍ତି

ବଣରେ ରହନ୍ତି

୭. କ) ବଣରେ ରହୁଥିବା କେତୋଟି ଜୀବଜନ୍ମୁଙ୍କ ନାମ କହିବା ।
 ଖ) କେଉଁ ଜୀବ କ'ଣ ଖାଏ, ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ିବା ।

୮. ଟଙ୍କା, ଶଙ୍ଖ, ବେଙ୍ଗ, ଜଙ୍ଗ, କଞ୍ଚା, ଚଞ୍ଚା, ସଞ୍ଚା, ପଞ୍ଚା
 ଇତ୍ୟାଦି ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଟଙ୍କା, ଶଙ୍ଖ, ବେଙ୍ଗ,
 ଜଙ୍ଗ, କଞ୍ଚା, ଚଞ୍ଚା, ସଞ୍ଚା, ପଞ୍ଚା ପରି ମଧ୍ୟ ଲେଖିଛେବ ।
 ଶିକ୍ଷକ ଏଭଳି ଲେଖା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କାମ ଦେବେ ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗୀତଟିକୁ ୨/୩ ଥର ଅଭିନୟସହ ଆବୃତ୍ତି କରାଯିବ । ଗୀତରୁ ଧାଡ଼ି,
ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।
- ଗୀତଟି ଆବୃତ୍ତି ବେଳେ ଚିତ୍ର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ରେ ଦଶ / ଏକ କାମପାଇଁ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା
ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ ଓ ୭ ପାଇଁ ଅଧିକ ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, କୀଟପତଙ୍ଗମାନଙ୍କ
ନାମ ଦେଇ କିଏ କେଉଁଠି ରହେ ସେ ସଂପର୍କରେ କାମ କରାଯିବ । କିଏ
କ'ଣ ଖାଏ ମୌଖିକ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଏହି ପାଠଟି ପାଇଁ ୧୯ ପିରିଆଡ଼ ଲାଗିବ । ଏହି ପାଠରେ ‘ଆ’, ‘ଞ୍ଚ’
ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ସହିତ, ଶବ୍ଦ ଗଠନ ଓ ଲିଖନ, ବାକ୍ୟ ଗଠନ ଓ
ଲିଖନ, ଏକ ଓ ଦଶ ବିଷୟରେ ଧାରଣା, କେଉଁ ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ କେଉଁଠି
ରହନ୍ତି, କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତଣ୍ଡିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା

ଗପିଆ ତଣ୍ଡିରେ
ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା,
ବିଚରା ସଳଖି
ପାରୁନି ଅଣା ।
ବଗ ବଇଦ ତା'
ଥଣ୍ଡ ପୂରାଇ,
ତଣ୍ଡିରୁ କଣ୍ଟାକୁ
ଦେଲା ହଟାଇ ।

ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଦୁହେଁ
ହାଟକୁ ଗଲେ,
କଣ୍ଟ ସଫାକରି
ଗୀତ ଗାଇଲେ ।
ବାଉଁଶ ଦେଖିଲେ
ଗଣ୍ଣିଗଣ୍ଣିଆ,
ବିକା ହେଉଥିଲା
ସେଉ ଗାଣ୍ଣିଆ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. କ) ଶୁଆର ଥଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଅଛି ତଳେ ଥିବା ଶବ୍ଦମାନଙ୍କରେ ସେହି ଅକ୍ଷରକୁ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଇବା ।

କଣ୍ଠା

ବେଣ୍ଟ

ମେଣ୍ଟ

ଥଣ୍ଡ

ଘାଣ୍ଡ

ଥଣ୍ଡ

ଘଣ୍ଟିକା

କଣ୍ଠିଆ

କଣ୍ଠେଇ

ଖ) ତଳେ ଥିବା ଶବ୍ଦରେ ‘ଶ’ ଯେଉଁଠି ଅଛି, ତା’ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

କଣ୍ଠ

ଲକ୍ଷ୍ମନ

ଆଶୁ

ଗାଣ୍ଠିଆ

ଗଣ୍ଠି

ପାଣ୍ଠି

୨. କ) ଗୀତଚିକୁ ଭଲଭାବେ ପଡ଼ିବା । ଗୀତରେ ଯେଉଁଠି ‘ଶ’ ଲାଗିଛି, ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବା ।
ଯେପରି-

ତଣ୍ଟ୍ରି

ଖ) ଗୀତଟିକୁ ପଡ଼ିବା ଓ ଯେଉଁଠି ‘ଶୁ’ ଲାଗିଛି ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ
ତଳେ ଲେଖିବା । ଯେପରି—

କଣ୍ଠ

ଗ. ଖାଲିଜାଗା ପୂରଣ କରି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ଗଧିଆ _____ ରେ କଣ୍ଠା ଲାଗିଲା ।

ସେ _____ ସଳଞ୍ଜି ପାରୁ ନ ଥିଲା ।

ଗଧିଆ ଓ ବଗ _____ ସଫାକରି ଗୀତ ଗାଇଲେ ।

ସେଉ _____ ବିକା ହେଉଥିଲା ।

୪. (କ) ଆସ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଗାଇବା ।

ଘଣ୍ଠା ଚାଲେ ଚିକ୍ଚିକ,
କାମ କର ଠିକ୍ ଠିକ୍ ।

(ଖ) ଆସ ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ିବା ।

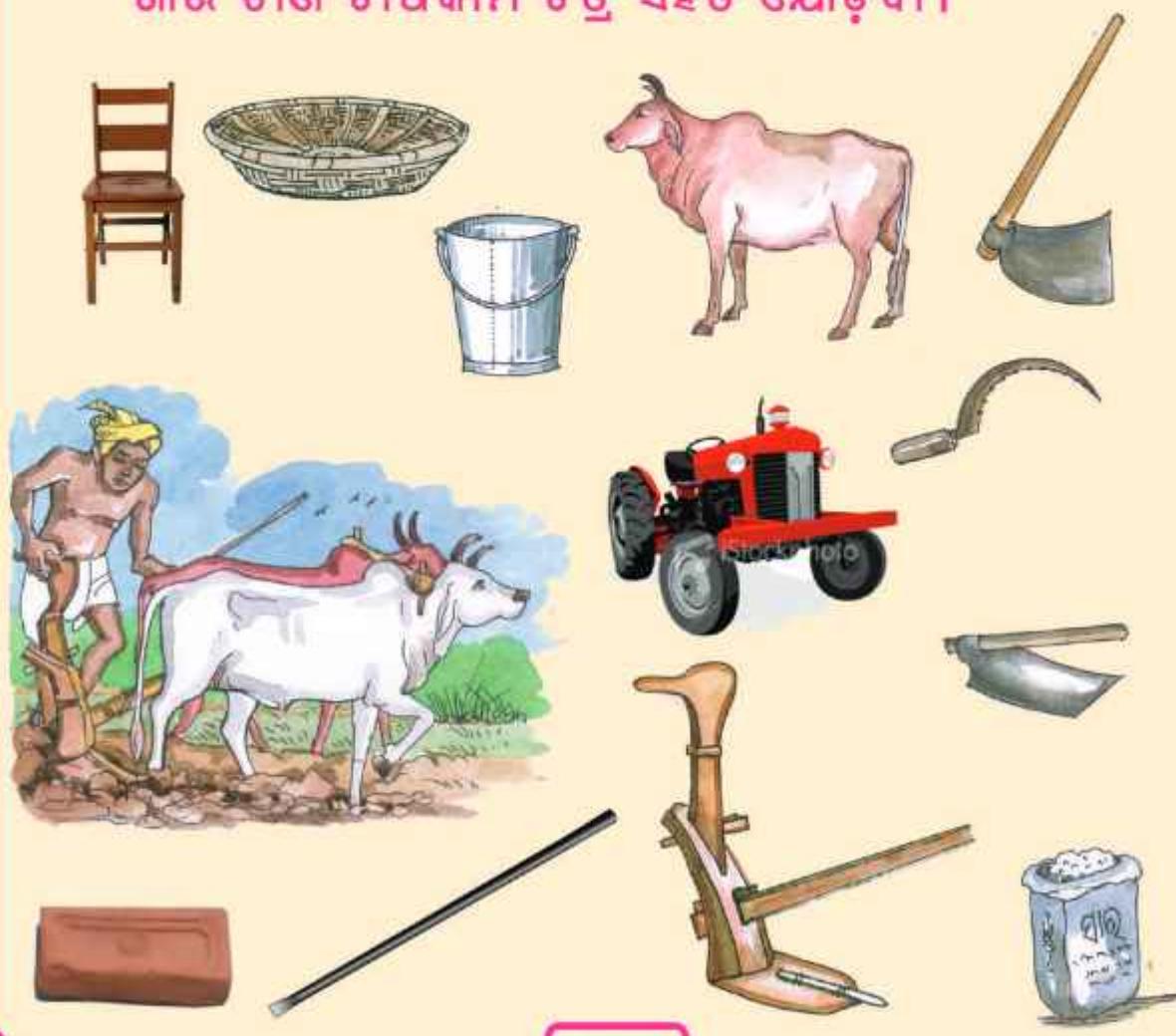
ଆଶ୍ଵୁ, ଯଥ, ଏରାବତ, ଏତିହାସିକ, ଯବାନ, ଗଣ୍ଠିଲି

(ଗ) କଣ୍ଠାକୁ ମଧ୍ୟ କଂଟା ଲେଖାଯାଏ । ସେହିପରି ଆଶ୍ଵୁକୁ
ଆଂଠୁ ଲେଖାଯାଏ । ତୁମେ ଘଣ୍ଠା, ଲଣ୍ଠନ, କଣ୍ଠ,
ଥଣ୍ଠକୁ ସେହିପରି ଲେଖ ।

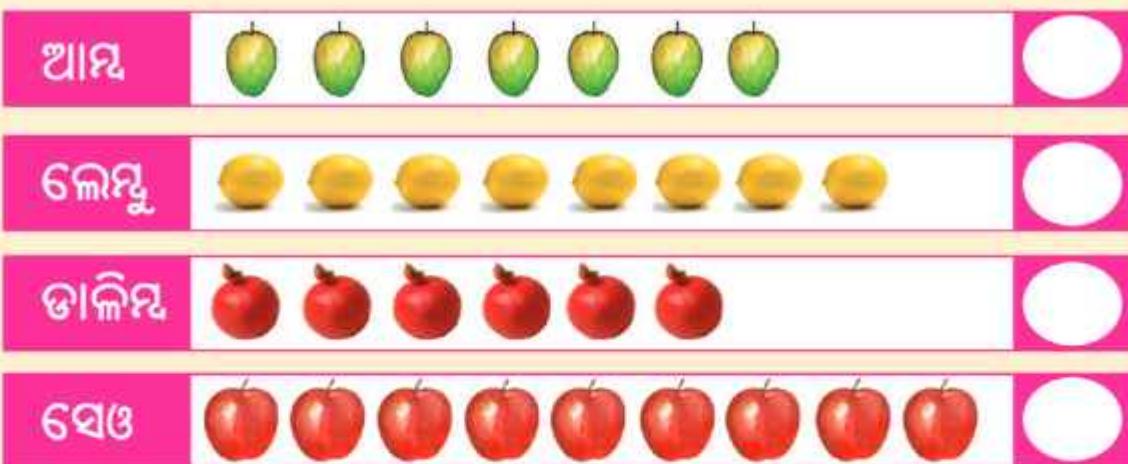
୪. ପଡ଼ିବା, ‘ଏ’ ଉଚ୍ଚାରଣ ହେଉଥିବା ଶବ୍ଦ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ଜାତୀୟ ପତାକା ଆକାଶେ ଉଡ଼େ,
ଦେଶ ଲାଗି ବୀର ସୈନିକ ଲଡ଼େ ।
ଦେଶ ସେବା କରି ଆମେ ଦୈନିକ,
ହେବୁ ଏ ଦେଶର ବୀର ସୈନିକ ।

୫. ଗାଷକାମ ପାଇଁ କି'କି ଜିନିଷ ଦରକାର ତାକୁ ଚିହ୍ନିବା ଓ
ଗାର ଗଣି ଗାଷକାମ ଚିତ୍ର ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ।

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଗଣି ଖାଲିଷ୍ଟାନରେ
ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖିବା ।

୮. ଆସ, ତଳେ ଲେଖାଇଥିବା ପ୍ରତିଧାଡ଼ିର ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ
ସବୁଠାରୁ ସାନସଂଖ୍ୟା ଓ ବଡ଼ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନିବା ଓ ଖାଲିଷ୍ଟାନରେ
ଲେଖିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ସାନ	ସବୁଠାରୁ ବଡ଼
୧, ୨, ୩, ୪, ୫, ୬	୧	୯
୧୦, ୨୦, ୩୦, ୪୦		
୪୭, ୪୯, ୪୧, ୩୪		
୯୯, ୭୭, ୭୭, ୪୪		
୮୦, ୯୦, ୭୦, ୫୦		

୯. ତଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼କ୍ରମରେ ସଜାଇବା ।

କ) ୩, ୧, ୧୦, ୫, ୧୮,
୧୭, ୧୫, ୪୦, ୫୫, ୭୦

ଖ) ଆଉ ଥରେ ଉପର ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନକ୍ରମରେ
ଲେଖିବା ।

୧୦. ଆସ, ଅଭିନୟ କରି ଗାଇବା ।

ଘୋ ଘୋ ରାଣୀ

ଆଶ୍ରେ ଆଶ୍ରେ ପାଣି

ଘୋ ଘୋ ରାଣୀ

ଆଶ୍ରେ ଆଶ୍ରେ ପାଣି ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ପାଠରେ ଥିବା ଗୀତଟି ୨/୩ ଥର ଚିତ୍ର ସହ ପଡ଼ା ହେବ ।
- ଅନ୍ୟ ଗୀତର ଉପସ୍ଥାପନା ପରି ଏହି ଗୀତଟି ମଧ୍ୟ ପଡ଼ାଯିବ । ଶ୍ଲୋକ, ଶ୍ଲୋକା, ପଠନ, ଲିଖନ, ‘ଆ’ ଓ ‘ଟ୍’ କାରର ପଠନ ଓ ଲିଖନ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧, ୨ ପରି ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଲିଖନକାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୩ ପରି କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସହ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣ ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୭, ୮, ୯ ପରି ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧୦ ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ବୋଲିବାବେଳେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଦେଖାଇବେ । ଯେପରି - ପେଟେ ପେଟେ ପାଣି... ।
- ୧୫ ପିରିଅଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଶ୍ଲୋକ, ଶ୍ଲୋକା, ଶ୍ଲୋକା, ଶ୍ଲୋକା, ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା, ଚିତ୍ର ଗଣି ଲେଖିବା, ଦଉ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା (୧୯ ମଧ୍ୟରେ) ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା, କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ଓ ବିଭିନ୍ନ କୃଷିଯତ୍ତପାତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ଜୀବ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶ୍ରୀ ହେବ ତ ଏମିଟି

ଗୌରୀ ଓ ଗୌଡ଼ମ ଭାଇଭଉଣୀ । ଦୁଃଖୀରାମ ସେମାନଙ୍କ ବାପା । ବାପା, ମା, ଗୌରୀ ଓ ଗୌଡ଼ମଙ୍କୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ପରିବାର । ପରିବାରଟି ଛୋଟ । ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଭାବ ନ ଥାଏ ।

U8155M

ଦିନେ ଦୁଃଖୀରାମବାବୁ ଘରେ ନ ଥିଲେ । ଗୌଡ଼ମର ଦେହ ଖରାପ ହେଲା । ସେହି ସମୟରେ ଝଡ଼ପବନ ହେଉଥାଏ । ଗୌଡ଼ମର ଦେହଦୁଃଖ ଗୌରୀ ସହିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଝଡ଼ବତାସକୁ ଦେଖି ଉଚିଲା ନାହିଁ । ଗୌଡ଼ମଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ବଜଦଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲା ।

ବଇଦ ଗୌତମକୁ ଦେଖିଲେ । ରବିବାରଠାରୁ ଶନିବାର
ଯାଏଁ ସାତଦିନପାଇଁ ଅଷ୍ଟଧ ଦେଲେ । ଗୌତମ ଅଷ୍ଟଧ ଖାଇଲା ।
ତା’ର ଦେହ ଭଲ ହୋଇଗଲା ।

ଗୌରୀର ଦୁଃସାହସ
ଦେଖି ଲୋକମାନେ
ତାକୁ ବାଘ ବାଘ କଲେ ।
ସରିଏଁ କହିଲେ,
“ଛିଆ ହେବ ତ ଏମିତି ।”

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ଗୌତମ କେଉଁକେଉଁ ଦିନ ଔଷଧ ଖାଇଲା ?

ଗୌତମ ରବିବାର, ସୋମବାର, ମଙ୍ଗଳବାର, ବୁଧବାର,
ଶୁରୁବାର, ଶୁକ୍ରବାର ଓ ଶନିବାର ଔଷଧ ଖାଇଲା ।

୨. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

ରବିବାର, ସୋମବାର, _____, _____,

ଶୁରୁବାର, ଶୁକ୍ରବାର, _____ ।

୩. ତଳବାକ୍ସରୁ ଅକ୍ଷର ନେଇ ଶବ୍ଦ ଗଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ଯେପରି – କୌରବ

କୌ	ଙ୍ଗ	ର	ତୁ	ବୈ	ମ
ୟ	ଗୀ	ଦୁଃ	ସ	ବ	ରା
ଚୌ	କ	କି	ଗୌ	୦	କା

୪. ଛବି ଦେଖିବା ଓ ତଳ ଲେଖା ପଡ଼ିବା ।

ଉଷ୍ଣଧ

ଚୋକି

ନୌକା

୫. ଆସ ଗାଇବା ।

କୌତୁକିଆ ହରିଣ ଛୁଆ

ମା' ପାଖରେ ହୋଇଛି ଠିଆ ।

୬. ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷରରେ ‘ଟୀ’ ଲଗାଇ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ
ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ସେପରି : କରବ - କୌରବ

ଦଲତ, ସରଜ, ଗରବ, କତୁକ, ଚକାଠ, ନକା, ଗରୀ

୭.

ଦୂଃଖ

‘୫’ – ଏପରି ଚିହ୍ନ ଶବ୍ଦର କେଉଁ ଅକ୍ଷରରେ ଅଛି, ତା'କୁ
‘୦’ ବୁଲାଇବା ।

୮. କ) ଆସ ସରିଏଁ ମିଶି ଗାଇବା ।

ବାଟ ବାଟ ବାଟ କେମିତି ମଜା
ଭାଲୁ ନାଚ କରେ ବଜାଇ ବାଜା ।
ଗଧ ଗାଡ଼ ଗାଇ ଆସିଲା ପଶି
ଖୁସିରେ ପିଲାଏ ଉଠିଲେ ହସି ।

ଘ) ଖାଲି ଘରେ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ହେବ ଲେଖିବା ।

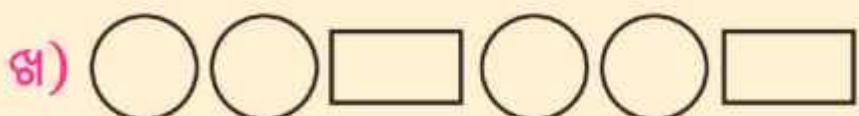
(ବାଟ, ଆଟ, ଓତ)

- ଝୁଣ୍ଡି ପଡ଼ିବାରୁ ମିତା _____ କହି ବସିଗଲା ।
- ଗୌରୀ ଦୌଡ଼ରେ ପ୍ରଥମ ହେବାରୁ ସମସ୍ତେ _____ କଲେ ।
- ବାଟୋଇଟି ଖାଲନାଳ ହୋଇ କହିଲେ, _____ କି ଖରା !

୯. ସବୁ ଚିତ୍ର ଦେଖିବା । ଚିକି ଗୋଟିଏ ଦିନରେ କେଉଁ କାମ ପରେ
କେଉଁ କାମ କରିଛି ○ ଉଚିତରେ ୧,୨,୩,୪,... କ୍ରମରେ ଲେଖିବା ।

୧୦. ତଳଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ଆଗକୁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ।

୧୧. ଆସ କହିବା ।

କ) ଆମେ କେଉଁସବୁ ଗଛର ପଡ଼ୁ ଓ ମୂଳ ଜତ୍ୟାଦି ଅଷ୍ଟଧ
ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ? ଯେପରି— ତୁଳସୀ ପଡ଼ର ରସ
କାଶ ଓ ଜ୍ଵର ପାଇଁ...

ଘ) ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେତେବେଳେ ମାଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ
ଖାଅ ?

ଗ) ବୁଧବାର ଆଗରୁ କେଉଁ ବାର ହୁଏ ?

ଘ) ଶନିବାର ପରେ କେଉଁ ବାର ଆସେ ?

ତୁମପାଇଁ କାମ :-

ବାପା ମା'ଙ୍ଗଠାରୁ ଅଷ୍ଟଧ ହେଉଥିବା କେତୋଟି ଗଛ, ପଡ଼,
ମୂଳ, ଜତ୍ୟାଦିର ନାମ ବୁଝ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ରୋଗ ପାଇଁ
ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ କହ ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଅଭ୍ୟାସ କାମର ସୁଚନା ଶିକ୍ଷକ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ବୁଝାଇବେ, ଯେପରି ପିଲା ସ୍ଵଳ୍ପଦରେ କାମ କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ନ, ୭ ଓ ୧୭ ଚିତ୍ରପରି ଅନ୍ୟଚିତ୍ର ଓ ଶବ୍ଦନେଇ ଏହି ପ୍ରକାରର ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ନ ରେ କୌଶଳ, କୌରବ, ଗୌରବ, ଗୌରାଙ୍ଗ, ଚୌକି ପରି ଶବ୍ଦ ଆସିବା ଦରକାର ।
- ୨୫ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଓ ଅଷ୍ଟର, ‘୮’ (ଓକାର), ୪ (ବିସର୍ଗ) ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା, ସପ୍ତାହର ବାରମାନଙ୍କୁ କ୍ରମରେକହିବା, ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନକାମକୁ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ସଜାଇବା, ଚେରମୂଳି ଅଷ୍ଟଧ ଚିହ୍ନିବା ଓ ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଇବା ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ରତ୍ନାକରର ଜନ୍ମଦିନ

ଆଜି ରତ୍ନାକରର ଜନ୍ମଦିନ । ସେ ବଡ଼ିଭୋରରୁ ଉଠିଲା । ସ୍ନାନ ସାରିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ପ୍ରଶାମ କଲା । ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଆସିଲେ । ଉପହାର ଦେଲେ । ପୂଜାପାଇଁ ପଦ୍ମଫୁଲ ଅଣାଗଲା । ପୂଜା ଶେଷରେ ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଣାହେଲା । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମିଠା ଓ ଖିରି ତିଆରି ହେଲା । ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନେ ଅନ୍ନ ଭୋଗ ଖାଇଲେ ।

ରତ୍ନାକର ତା'ର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ କହିଲା, “ଗଛଲତା କମିଯିବାରୁ ଆମର ବହୁତ କ୍ଷତି ହେଉଛି । ଜନ୍ମଦିନରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଲଗାଏ” । ସାଙ୍ଗମାନେ ଖୁସିହୋଇ ଗଛ ଲଗାଇଲେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

ଜହଁ

ପଦ୍ମ

ଜହଁ

୨. ‘ନ’ ଫଳା ଯୁକ୍ତ ଅଷ୍ଟର ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ଯତ୍ନ

ପତ୍ର

ରତ୍ନ

ମଗ୍ନ

କଇଁ

କାଉ

କାହୁଁ

କୋଇଲି

ଗୌରବ

ଜହଁ

୩.

ଜହଁ

ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ଠିକ୍ ଜାଗାରେ ‘ନ’ ଫଳା ଦେବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

୪. ମିଳିମିଶି ଗାଇବା ।

ଜହଁଫୁଲ ଠୋ-ଠୋ

କାକୁଡ଼ି ଫୁଲ ଠୋ-ଠୋ,

କହ୍ନେଇ ଭାଇ କହି ଯାଇଛି

ବଂଶୀଟିଏ ଥୋଇ ଥା ।

୪. କ) ଖାଲିଘରେ ‘ନ୍ତି’ ଲେଖିବା ଓ ପଡ଼ିବା ।

ଭି

ଅ

ଛି

ଖ) ‘ନ’ ଫଳା ଥାଇ ଆଉ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ।

୭. ଆସ, ‘ନ’ ମ-ଫଳା ଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଇବା ।

ଭୀଷ୍ମ ଯତ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭିନ୍ନ

ବାଲ୍ମୀକି ସ୍ଵାନ ସ୍ଵରଣ ଚିହ୍ନ

୮. ଆସ ତଳେ କ’ଣ ଲେଖାହୋଇଛି ପଡ଼ିବା ଓ ଭିତରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରରେ ‘ନ’ ଲଗାଇ ପଡ଼ିବା ।

ପଦ ଜନ ସରଣ ବାଲୀକି

୯. ପଡ଼ିବା ।

ଭାରତ ଆମ ଜନ୍ମଭୂମି
ସରଗଠାରୁ ବଡ଼,
ତାହାରି ଟେକ ରଖିବା ଆମେ
ଆସୁ ବିପଦ ଝଡ଼ ।

୮. ଛବି ଦେଖିବା, ଛବିକୁ ମିଶାଇ ପଡ଼ିବା ଓ କ'ଣ ହେବ କହିବା ।

ନ ଘଷିଲେ —

ସଫା ନ କଲେ —

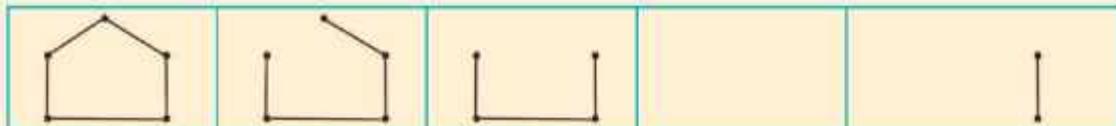
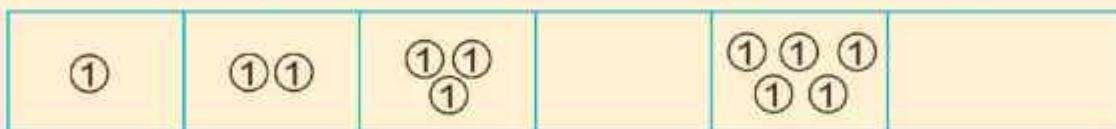
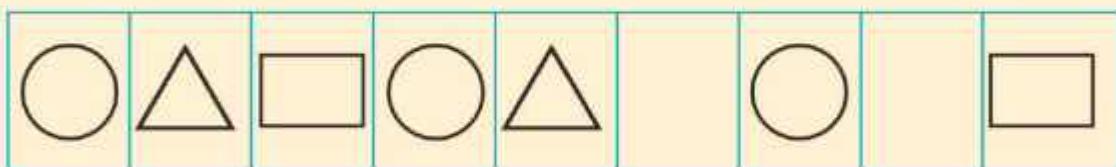

ସଫା ନ କଲେ —

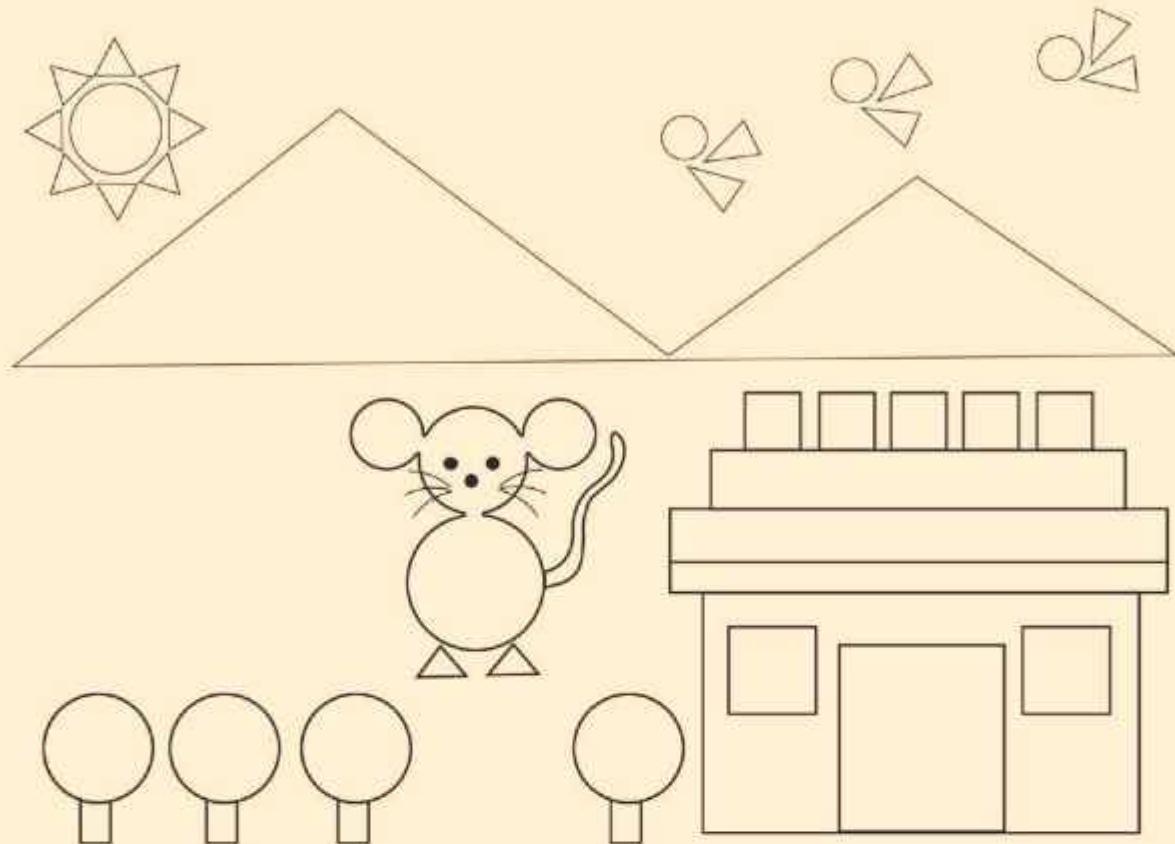

ନ କାଟିଲେ —

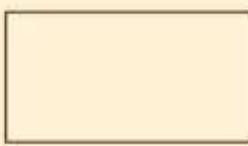
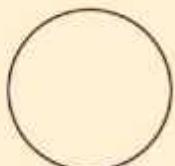
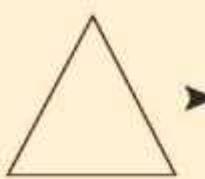
୯. ଚିତ୍ରର କ୍ରମକୁ ଦେଖି ଖାଲି ଘରେ ଚିତ୍ର କରିବା ।

୧୦.

ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ଖାଲି ଘରେ
ଲେଖିବା ।

ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା
ଚିତ୍ର ଟି ଅଛି ।

ସବୁଠାରୁ କମଥିବା
ଚିତ୍ର ଟି ଅଛି ।

ଖାଲି ଘରେ ସବୁଠୁ ବେଶି
ଥିବା ଚିତ୍ରରୁ ଗୋଟିଏ କର ।

ଖାଲି ଘରେ ସବୁଠୁ କମ
ଥିବା ଚିତ୍ରରୁ ଗୋଟିଏ କର ।

୧୯. ନିଜ ବାମ ହାତକୁ ଡାହାଣ ହାତରେ ମାପି କେତେ ଚାଖଣ୍ଡ
ଓ କେତେ ଆଙ୍ଗୁଳି ହେଲା ଲେଖିବା ।

ଚାଖଣ୍ଡ

ଆଙ୍ଗୁଳି

୨୦. ବାପା, ମା', ଦାଦା, ବଡ଼ଭାଇ, ବଡ଼ଭଉଣୀଙ୍କର
ଏକ ହାତ ନିଜ ହାତରେ କେତେ ଚାଖଣ୍ଡ ଓ କେତେ
ଆଙ୍ଗୁଳି ହେଲା ମାପି ତଳ ଖାଲି ଘରେ ଲେଖିବା ।

ବାପା	ଚାଖଣ୍ଡ	ଆଙ୍ଗୁଳି
ମା'	ଚାଖଣ୍ଡ	ଆଙ୍ଗୁଳି
ଦାଦା	ଚାଖଣ୍ଡ	ଆଙ୍ଗୁଳି
ବଡ଼ଭାଇ/ବଡ଼ ଭଉଣୀ	ଚାଖଣ୍ଡ	ଆଙ୍ଗୁଳି

୨୧. ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ପକ୍ଷ	ପକ୍ଷୀ	ଚକ୍ର	ଅକ୍ଷର	ଶିକ୍ଷକ
ବକ୍ଷ	କ୍ଷୀର	କମା	ଅକ୍ଷତ	ସାକ୍ଷାତ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୁଚନା

- ଯେଉଁ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚନା ପିଲା ବୁଝିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବ ଶିକ୍ଷକ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ବୁଝାଇଦେବେ । ଅଭ୍ୟାସ ଗା ର ଗୀତ ପରି ଅନ୍ୟ ଛୋଟ ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କରି ବୋଲା ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଟର କାମ ସହ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍କକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୯, ୧୦ ଓ ୧୧ ପ୍ରତ୍ୟେକପାଇଁ ସେହି ଭଳି ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୩୦ ପିରିଅଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ‘ନ’ ଫଳା, ‘ମ’ ଫଳା ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା, ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଓ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଶରୀରର ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍କ ସଫାସୁତୁରା ରଖିବା, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରିବା, ଦୃଶ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା, (ମାପରୁ) ତଥ୍ୟ ସଜାଇବା ଓ ତଥ୍ୟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମୁଁ କ’ଣ ଶିଖିଲି ?

ଅ	ଆ	ଇ	ଈ	ଉ	ଉ	ର	
ଏ	ଐ	ଓ	ୟୋ				
ଙ	ଖ	ଗ	ଘ	ଡ			
ଚ	ଛ	ଜ	ହ	ଞ୍ଚ			
ଟ	ଠ	ତ	ଧ	ଣ			
ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ			
ପ	ଫ	ବ	ଭ	ମ			
ଯ	ଯ	ର	ଲ	ଲୁ	ଶ	ଷ	ସ
ହ	କ୍ଷ	ଡ୍ର	ଡ୍ରୁ				
୦	୪	୩	୩୦				

ମାତ୍ରା : । ି ୱ ୳ ୡ ୮ ୯ ୮ ୭ ୬

ସୁକ୍ତାକ୍ଷର : କ୍ଷ ଙ୍ଗ ଙ୍ଗୁ ଘୁ ଞ୍ଚ ଞ୍ଚୁ ଞ୍ଚୁ ଶୁ ଶୁ

ଫଳା : ୮ ୨ ୩

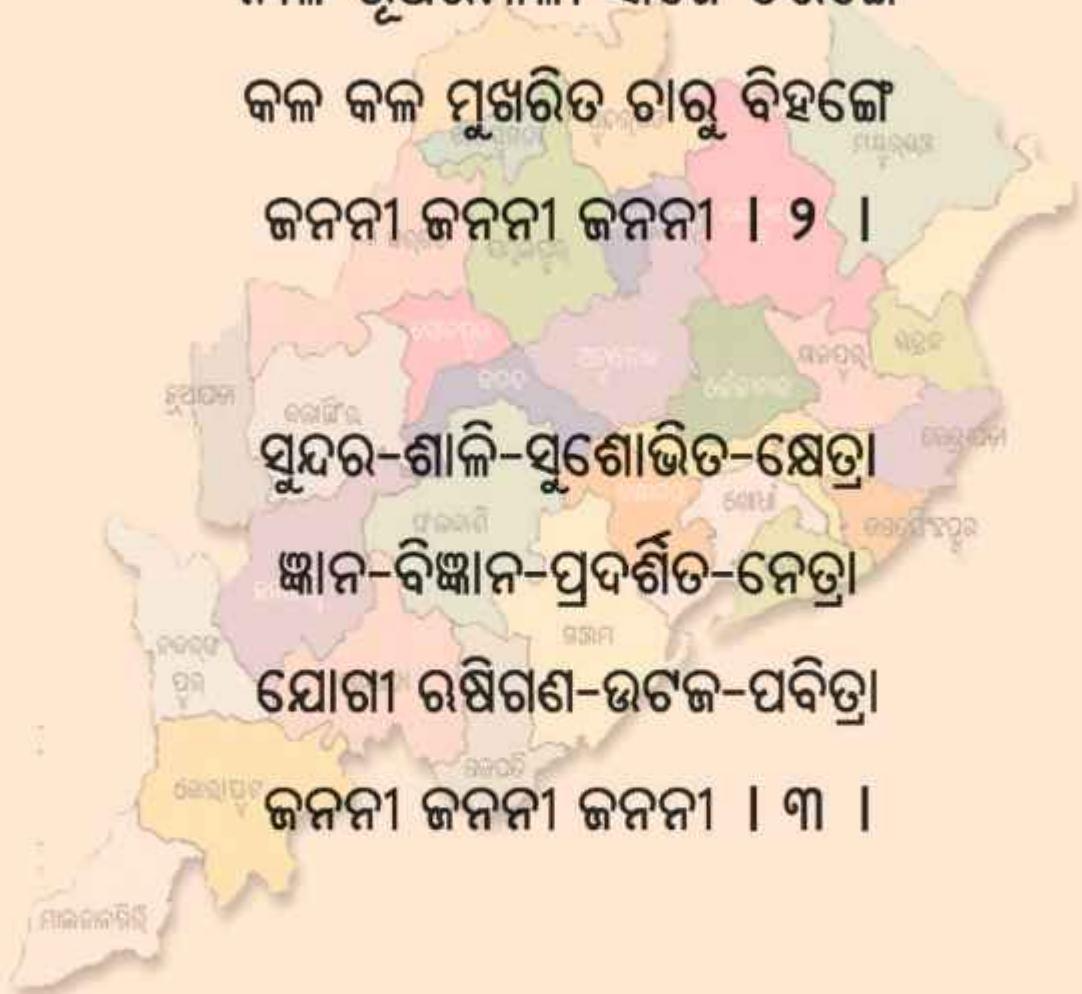
ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ

ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ.....
ଚାରୁ ହାସମନ୍ୟୀ ଚାରୁ ଭାଷମନ୍ୟୀ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ... । ୦ ।

ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ
ପୃତ-ପ୍ରୟୋଧୁ-ବିଧୌତ-ଶରୀରା
ଡାଳ-ଡମାଳ-ସୁଶୋଭିତ-ଡାରା
ଶୁଭ୍ର ଡଟିନୀ କୃଳ ଶାକର ସମୀରା
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୯ ।

ଘନ ଘନ ବନଭୂମି ରାଜିତ ଥିଲେ
ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ
କଳ କଳ ମୁଖରିତ ଚାରୁ ବିହଙ୍ଗେ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୨ ।

Finish 100	99	98	97	96	95	94	93	92	91
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
80	79	78	77	76	75	74	73	72	71
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
60	59	58	57	56	55	54	53	52	51
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
40	39	38	37	36	35	34	33	32	31
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10